BOSTON PUBLIC LIBRARY
COPLEY SQUARE
BOSTON 17,MASS. 02116

Boston Public Library

KELEIVIS
Prenumerata . Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year $7.00
pusei metų — 6 months .. $4.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THETRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 13 "Keleivio" telefonas AN 8-3071 SO. BOSTON, MASS., 1971 METŲ KOVO - MARCH 30 Second-class postage paid at Boston, Massachusetts Atskiro numerio kaina 20 centų 67-TIEJI METAI

Pakistane įsižiebė kruvinas vidaus karas

Rytų Pakistanas nori atsiskirti nuo Vakarų Pakistano. Sukilėliai ietimis ir kartais puola vyriausybės kariuomenės tankus. Per vieną dieną 10,000 žuvusių.

Šių dienų neramiam pasauly atsirado dar vienas karo židinys — sukilimas Rytų Pakistane. Šio sukilimo nuotaikos brendo jau iš seniau, ir jos ypač sustiprėjo po dar atsimenamos baisios audros, nusiaubusios Rytų Pakistano pajūrį, paskandinusios šimtus tūkstančių žmonių, o dar daugiau palikusios be jokios pastogės. Kadangi centrinė Pakistano valdžia nepakankamai rūpinosi pabėgėliais, o kaikuriais atvejais net trukdė užsienio teikiamą pagalbą, tai jau ir prieš tai buvusios gyvos pastangos atsiskirti nuo Vakarų Pakistano šiame krašte dar labiau sustiprėjo. Neabejotina, kad sukilimą iš šalies pakurstė ir Indija, kuriai labai rūpi Pakistaną nusilpninti.

Sukilimas prieš centrinę vyriausybę prasidėjo plačiu mastu. Sakoma, kad jam vadovauja šeichas Mujibur Rahman. Koks to sukilimo karštis, galima spręsti ir iš šūkių, kuriuose skelbiama, kad sukilėliai nenori jokios apsaugos, o tiktai didvyriškai mirti už tėvynę.

Deja, pradinis sukilėlių pasisekimas, atrodo, jau pradeda blėsti. Nors krašte įvesta griežta cenzūra ir užsienio žurnalistai išvaryti, bet praslystančios žinios sako, kad ten vyksta kruvini mūšiai su centrinės vyriausybės pajėgomis. Indijos spaudos agentūra praneša, kad tik praeitą penktadienį mūšiuose su kariuomene žuvę apie 10,000 civilių sukilėlių. Toks didelis žuvusiųjų skaičius yra dėl to, kad sukilėliai puola kariuomenės tankus ietimis ar kirviais ir tik kardais ginkluoti veržiasi prieš kulkosvaidžių ugnį.

Sakoma, kad sukilėliai yra sudarę savo vyriausybę, kurios galva esąs maj. Zia Khan. Ši pogrindinė vyriausybė jau prašanti kitas šalis pripažinimo ir materialinės paramos kovoje dė Rytų Pakistano nepriklausomybės.

Tuo tarpu oficialūs Vakarų Pakistano šaltiniai sako, kad sukilimas jau esąs užgniaužtas ir centro vyriausybės kariuomenė apvaldžiusi padėtį, kad ten gyvenimas grįžtąs į normalias vėžes. Dėl sukilimo centrinė vyriausybė ypač kaltina Indiją, kuri įsikišusi į Pakistano vidaus reikalus. Mat, ne tik Indijos radijas varo sukilimą kurstančią propagandą, bet ir Indijos premjerė Indira Gandhi pareiškė pritarimą sukilėliams ir juos pasveikino ėmusis šio žygio.

Reikia manyti, kad dar po kelių dienų ta susipainiojusi padėtis paaiškėsianti.

* * *

Pakistano valstybė buvo įkurta 1947 m., atsiskyrus musulmoniškajai daliai nuo Indijos. Tada buvo manoma, kad Pakistanas išsilaikysiąs gal tik porą metų, nes jis yra Indijos perskirtas į dvi viena nuo kitos per 1000 vakarinį ir rytinį Pakistaną. Bet jis išliko iki šiol, nes, matyt, abi šias dalis jungė ne tik bendras tikėjimas, bet ir bendras pavojus iš Indijos pusės. Vakarų Pakistano plotas yra didesnis, bet gyventojų ten mažiau (apie 50 mil.), negu Rytų Pakistane (70 mil.). Be to, kiek skiriasi ir abiejų dalių kultūrinis lygis. Rytų Pakistanas yra ir ekonominiai labiau atsilikęs. Jis bendram parlamente turi daugumą atstovų, bet šie pasidaliję tarp įvairių partijų ir nesudarė vieningo fronto, ir vakariečiai visur vyrauja. Tas faktas irgi kelia rytiečių nepasitenkinimą ir seperatistines nuotaikas, kurios dabar pasireiškė sukilimu.

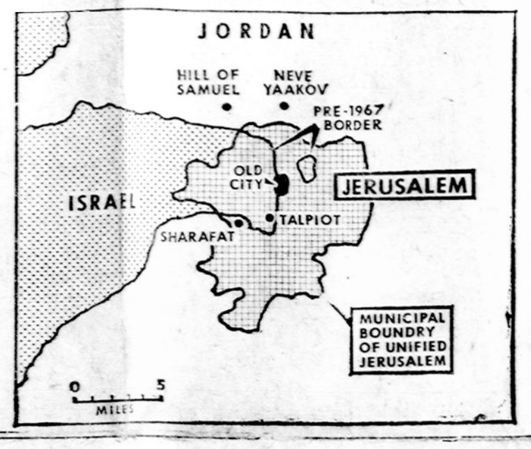

Apačioje Jeruzalės žemėlapis su ribomis prieš 7 dienų karą su arabais ir dabartinėmis. Viršuje Izraelio statomi namai Jordano žemėj prie Jeruzalės. Tai rodo, kad Izraelis nesutiks grąžinti visų tų žemių, kurias jis yra užėmęs minėto karo metu.

Anglijos plėšikai irgi ne pėsti

Netoli Londono keli plėšikai užpuolė šarvuotą sunkvežimį, kuris išvežiojo pinigus, ir pagrobė 1 mil. 90 tūkstančių dolerių vertės pinigų. Tai vienas iš didžiausių apiplėšimų po 1963 m. pašto traukinio apiplėšimo, kada buvo pagrobta $7.3 milionai.

Aštuoniolikmečiai galės balsuoti

Atstovų rūmai priėmė konstitucijos pakeitimą, kuris leidžia balsuoti sulaukusiems 18 metų amžiaus. Senatas tą nutarimą buvo vienu balsu priėmęs jau seniau.

Tas konstitucijos pakeitimas įsigalios tada, kai jį patvirtins 38 valstijos. Iki šiol jį patvirtino dar tik 7 valstijos.

70,000 ūkininkų protestuoja

Į Belgijos sostinę, kur posėdžiavo Europos bendrosios rinkos žemės ūkio ministrai, susirinko tūkstančiai Belgijos, Olandijos ir kitų kraštų ūkininkų protestuoti dėl žemų kainų. Jie reikalauja, kad žemės ūkio gaminiams kainos būtų pakeltos bent 10-15 procentų.

Už vieną žodį --- $500

Bostono retų knygų ir raštų pirkėjas sumokėjo po $500 už kiekvieną žodį buv. JAV prezidento Kennedžio ranka parašytame šitokio turinio rašteliyje:

"Piliečiai - amerikiečiai, neklauskite, ką jūsų kraštas gali jums duoti, bet klauskite save, ką jūs galite duoti savo kraštui"""."

Anglų kalba to teksto yra 22 žodžiai. Pirkėjas sumokėjo $11,000.

Iki šiol už Kennedžio laišką tebuvo mokėta $2.700.

Tose pačiose varžytynėse už buv. prezidento Washingtono laišką mokėta $5,400.

San Francisco majoras teisme

San Francisco majorui Joseph L. Alioto (demokratui) iškelta byla dėl kyšių ėmimo. Majoras sako, kad ta byla jam norima pakenkti rinkimuose ir kad tai jo politinių priešų darbas..

Bus demonstracijų prieš karą

Jau suplanuota Washingtone ir kitur visa eilė demonstracijų prieš karą, kurios įvyksiančios balandžio ir gegužės mėn.

Balandžio 10 d. moterys žygiuos į Pentagoną, Vietnamo veteranai demonstruos balandžio 19-23 d. Balandžio 24 d. demonstrantai žygiuos prie Kapitolio. Ypač didelė demonstracija prasidės gegužės 3 d., kai demonstrantai suguls ant 5 didžiųjų kelių.

Viršuje Argentinos prezidentas Roberto M. Levingstonas, kuris norėjo pašalinti kariuomenės vadą gen. leit. Alejandro Lanusse (apačioje), bet nepavyko — generolas nuvertė Levingstoną.

Šiaurės Airijos atsistatydinęs premjeras James Chichester Clark.

Uždirba milioną, o mokesčių nemoka

Kongresmanas Reuss, pasirėmęs finansų ministerijos statistikos duomenimis, sako, kad 56 amerikiečiai, kurie 1969 metais uždirbo daugiau rei milioną dolerių, pasinaudodami įvairiomis mokesčių įstatymo skylėmis, nemokėjo nė cento pajamų mokesčio.

O kelis tūkstančius per metus uždirbantis žmogus sumoka iki paskutinio cento.

Pabėgo lenkas šokėjas

Iš į JAV atvykusio Lenkijos dainų ir šokių Mozowsze sambūrio Detroite pabėgo vienas 21 m. amžiaus šokėjas Richardas Gabrielis.

Jam leista apsigyventi šiame krašte.

Argentiną valdo kariai

Kariuomenės vadovybė nuvertė prezidentą Levingstoną, ir valdžios priešaky dabar atsistojo trys karininkai: gen. leit. Alejandro Lanusse, adm. Pedro Gnavi ir brig. gen. Carlos Rey.

Tito aplankė popiežių

Jugoslavijos diktatorius Tito, atvažiavęs į Italiją, aplankė ir popiežių. Tai pirmas bet kurios komunistinės valstybės galvos vizitas popiežiui.

Komunistai smarkiai puola Khesan ir kt. bazes, tad žuvo daugiau amerikiečių.

Sekr. W. Rogers aiškino JAV užsienio politiką

Ji turėsianti panaikinti dabartinį gilų ir keiksmingą JAV-bių visuomenės nuomonės skilimą ir pagerinti administracijos santykius su kongresu.

Praeitą penktadienį JAV užsienio reikalų sekretorius William P. Rogers įteikė kongresui 617 puslapių raportą, kuriame aiškinami šio krašto užsienio politikos siekimai ir ryškinamas JAV tarptautinis vaidmuo ateity.

Sekretorius sako, kad šia politikos linija bus stengiamasi atstatyti Amerikoj tautinę vienybę, nuoširdesnį administracijos ryšį su kongresu, kad būtų mažiau knisamasi į praeitį, o daugiau žvelgiama į ateities galimybes.

Amerika neabejotinai rūpinsis Pietų Vietnamo saugumu ir jį ginsianti, bet kartu savo politikoje žengsianti keliu, vedančiu iš to karo. JAV svarbiausias tikslas yra ir bus — paliaubos ir susitarimas, pagal kurį visos amerikiečių ir visos kitos ne pietų vietnamiečių karinės pajėgos pasitrauktų iš Pietų Vietnamo ir būtų grąžinti belaisviai.

Tolimesnis amerikiečių karių traukimasis iš Vietnamo priklausys nuo Paryžiaus taikos derybų eigos ir pačių pietų vietnamiečių augančio pajėgumo gintis. Vyriausybė tikisi, kad galėsianti vykdyti JAV dalinių atitraukimą dabar numatytu greičiu ir kiekiu.

Amerika nesieksianti dominuoti pasaulio politikoj, bet ji vistiek turėsianti vaidinti didelį ir svarbų vaidmenį pasaulio reikalų sprendime. Ji neskelbsianti savo mesianizmo, bet ir neužsidarysianti savyje ir revesianti izoliacionistinės politikos.

Amerikai, vykdant savo tarptautinius pasižadėjimus, nebūtinai yra reikalinga visur svetimuose kraštuose laikyti savo kariu omenę, bet daugeliu atveju jos nebūsią galima visos atitraukti. Tai priklausys nuo to meto politinės situacijos.

Serkr. Rogers pabrėžė JAV norą pasiekti susitarimo su sovietais strateginių ginklų apribojimo reikalu, pastangas grąžinti taiką Artimuosiuose Rytuose, bet drauge nurodė ir į kaikuriuos nusivylimus. Iki šiol nedavė jokių rezultatų Vietnamo taikos derybos, o taip pat nepasiekta jokios pažangos ir Berlyno pasitarimuos, nors JAV-bės čia nesilaiko kokių užkietėjusių dogmų ir rodo pakankamą lankstumą. Tai nepavykęs daugiausia dėl Sovietų S-gos priešingų tikslų siekiančios politikos. Net, esą, neaišku, ar sovietai tikrai nori Artimuosiuose Rytuose pastovios taikos, nes Egipto pusėje Suezo kanalo ruože yra tiek sukoncentruota sovietinių priešlėktuvinių raketų, kaip dar niekur kitur pasauly.

Aplamai paėmus, Rogers išdėstyta JAV ateities politika talpina savy vis dėlto tam tikrą užmaskuotą traukimąsi iš pasauliui padovaujančių pozicijų. Kitas klausimas, ar ji tokia ir bus realybėje. Tie žodžiai yra dalinai skirti ir vidaus opozicijai apraminti.

Lietuviai išgelbėjo "Turkijos tėvą"

Latvių New Yorke leidžiamas laikraštis Laiks paskelbė mums žinomą seną naujieną, kaip lietuviai išgelbėjo būsimą modernios Turkijos kūrėją, "Turkijos tėvu vadinamą" Kemalį Mustafą Pašą, žinomą Ataturko vardu.

1919 m. spalio 15 d., motorui sugedus, Lietuvos teritorijoje nusileido iš Vokietijos į Rusiją skridęs lėktuvas. Jame skrido 3 keleiviai, iš jų du turkai — gen. Enveras Paša ir Kemalis Paša. Jie buvo Kaune internuoti. Prancūzija ir Anglija darė spaudimą tų turkų nepaleisti. Lietuva, aišku, turėjo į tai atsižvelgti, bet iš antros pusės, nenorėjo sulaikyti žmonių, kurie dėl nelaimingo atsitikimo atsidūrė Lietuvos teritorijoje. Kažkas surado išeitį: suorganizavo tų turkų "pabėgimą".

Lietuvos aviacijoje tarnavo vokietis lakūnas H. Roteris. Jis pasiruošė eiliniam praktikos skridimui su jaunu lakūnu. Lėktuvui pakilus, Roteris "pastebėjo" lėktuve motoro sugedimą ir todėl nusileido žemėn. Tuoj prie lėktuvo atsirado tie turkai su Lietuvos slaptosios policijos valdininku, jau apginkluoti pistoletais. "Užpuolikai" įsakė jaunam lakūnui pasišalinti, o Roteris, sėdęs į lėktuvą su tais turkais, nuskrido į Vokietiją. Kitą dieną iš Tilžės buvo gauta telegrama, kad turkai yra saugioje vietoje, o lėktuvui leista sugrįžti į Lietuvą.

Jei Ataturkui tada nebūtų buvę leista išskristi, kas žino, koks būtų buvęs jo likimas. Gal Turkija būtų netekusi žmogaus, kuris savo kraštą sparčiai išvedė pažangos keliu.

Pažadai, pažadai, pažadai...

Pažadai yra bene gausiausiai ir lengviausiai politikierių visiems dalinėjama gėrybė. Ypač prieš rinkimus. Savivaldybių ir valstijų pareigūnai žada, kongresmanai žada, senatoriai žada ir net pats prezidentas žada. Žada sumažinti mokesčius, at[illegible]ti kasdieninio gyvenimo reikmenis, padidinti algas, sulyginti teises ir rases, sunaikinti kriminalistus ir t.t. ir t.t. Žinoma, už tuos žadėtojus mes balsuojame ir laukiame pažadų įsikūnijimo. Laukiame tol, kol net užmirštame, kas buvo žadėta, ir per kitus rinkimus vėl už iš naujo kartojamus senus pažadus balsuojame.

Specialių pažadų jau yra nekartą gavusi ir lietuvių visuomenė ar jos atrinkti atstovai. Suprantama, mums žadama tai, ko mes labiausiai norime.

Kiekviena naujai išrinkta vyriausybė mums pažada nepripažinti Lietuvos prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą, ir tuo mes pasitenkiname iki kito karto, tarytum tik to vienintelio dalyko Lietuvos išlaisvinimui ir reikia.

Kongresas priima rezoliuciją, raginančią prezidentą savo žodžiu ar veiksmu palenkti pasaulio opiniją Baltijos tautų laisvės reikalui, ir mes laukiame, kad taip ir bus padaryta.

Paskiras senatorius, kongresmanas ar miesto burmistras per Vasario 16 iškilmes pasako, kad su JAV-bių ar jo partijos pagalba Lietuva bus išlaisvinta, ir mes taip pat laukiame, kad taip ir įvyks.

Bet pastaruoju laiku tų pažadų atsirado dar daugiau.

Kaikurių senatorių bei kongresmanų mums buvo pažadėta pasirūpinti, kad Simas Kudirka būtų išvaduotas iš sovietinio kalėjimo ir su šeima atgabentas į Jungtines Valstijas, į kurias jis rizikuodamas savo gyvybe veržėsi.

Laukiame.

Kiti senatoriai bei kongresmanai irgi tvirtai pažadėjo patvarkyti, kad laivas Vigilant būtų perkrikštytas Simo Kudirkos vardu.

Tikime ir laukiame.

Kažkada kažkas buv. Altos pirmininkui inž. Antanui Rudžiui buvo pažadėjęs, kad JAV pašto valdyba išleisianti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50 metų sukakčiai atžymėti pašto ženklą.

Laukiame.

Po to taip pat atsakingų pareigūnų buvo pažadėtas visų trijų Baltijos valstybių 50 metų nepriklausomybės paskelbimo sukakties pašto ženklas.

Laukiame.

O kadangi mes tikime ir laukiame, tai dabar Illinois kongresmanas William Murphy žada parūpinti mums dar vieną pašto ženklą. Tai būtų Simo Kudirkos pašto ženklas.

Tokio ženklo tai mes tikrai lauktume. Juo būtų atžymėtas ne tik pavergtosios Lietuvos žmonių laisvės troškimas, bet kartu ir kaikurių JAV administracijos pareigūnų apsileidimas, politikų dviveidė moralė ir gėdingas žmogaus pardavimas už plekšnę.

Laukiame, bet, deja, vargu to sulauksime, nes jau ir mūsų kantrybė baigiasi.

Na, bet dar vis dėlto tikėkimės, kad gal kas nors pažadės visų mūsų atvaizdus atmušti ant dolerio banknoto.

Argi tai negalima? Laukiame.

VLIKAS RŪPINASI BRAZINSKŲ LIKIMU

Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, praleidęs penkias savaites Europoje, iš jų vieną Turkijoje, kovo 20 d. plačiai informavo apie Prano ir Algirdo Brazinskų, Turkijoj internuotų, bylą. Valiūno su Brazinskais ilgas pasikalbėjimas buvo įrašytas į magnetofono juostelę.

Kaip jau seniau buvo Eltos pranešta, po kovo 8 d. Aukščiausiojo Turkijos teismo tarybos nutarimo, kuriuo buvo panaikinti žemesniųjų teismų Brazinskams palankūs nutarimai, jų byla žymiai pasunkėjo.

Vliko pirmininko dr. Valiūno pastangomis buvo sustiprinta Brazinskų gynyba — pasamdyti ir įgalioti du turku advokatai Brazinskų bylai vesti ir administracijos sovietams išduoti. Vlikas prašo siųsti laiškus Turkijos vyriausybei **oro paštu** (tai būtų pigiau ir parankiau) bei telegramas nurodomu adresu ir panašaus turinio:

His Excellency,
Prime Minister of Turkey.
Ankara, Turkey.

We urgently request, that the Turkish Government not to turn over P. and A. Brazinskas to the Soviets, at whose hands they would meet certain death.

Brazinskų gelbėjimo fondui aukas siųsti:

Lithuanian National Fund,
64-14 56th Rd.,
Maspeth, N.Y. 11378,
ar **ALTai, 2606 W. 63rd St.**
Chicago, Ill. 60629

* * *

Vliko delegacija, valdybos nariai Romas Kezys ir Jurgis Valaitis, ir Balfo atstovas reik. ved. kun. P. Geisčiūnas kovo 18 d. Brazinskų reikalu lankėsi pas įstaigose, kad Brazinskų likimas nepatektų į sovietų rankas, t. y. į mirtį.

Vlikas ir toliau, kaip ligi šiol, dės visas pastangas bylai laimėti, tikėdamasis visokeriopos, materialinės ir moralinės, paramos iš visų laisvojo pasaulio lietuvių,

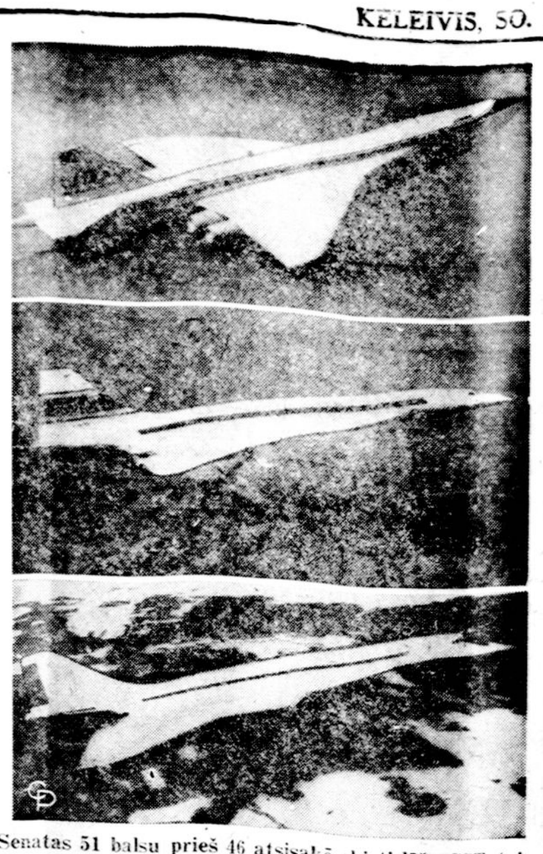

Senatas 51 balsu prieš 46 atsisakė skirti lėšų SST (viršuje) lėktuvui, kuris su 300 keleivių per valandą skristų 1,800 mylių. Viršuje panašus lėktuvas Concorde, kurį stato kartu susidėjusios Britanija ir Prancūzija, o apačioje toks pat sovietų statomas TU-114.

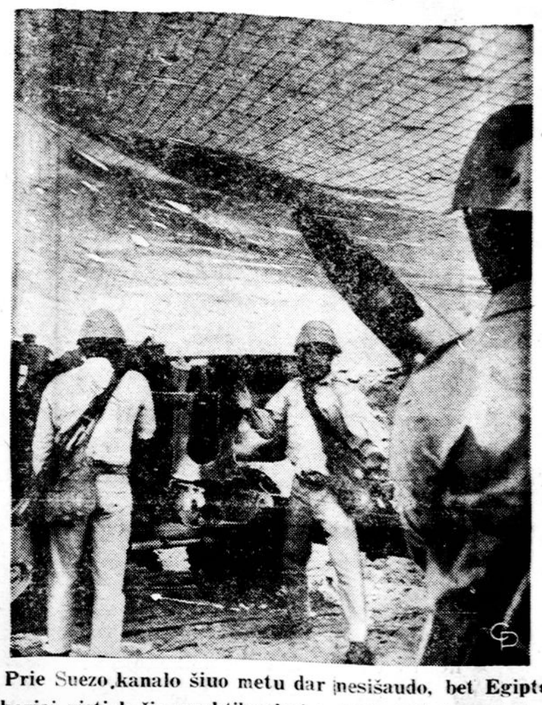

Prie Suezo kanalo šiuo metu dar nesišaudo, bet Egipto kariai vistiek čia praktikuojasi ir budi. Kitoj pusėj kanalo taip pat budi visokiem netikėtumam pasiruošę žydai

Žymaus žurnalisto svarus žodis

TAUTŲ APSISPRENDIMO TEISĖ

Apie tai labai gražų vedamąjį kovo 29 d. parašė US News & World Report vyr. redaktorius David Lawrence.

Jis rašo, kad visas pasaulis pritarė nepriklausomų respublikų kūrimui Afrikoje. Europos valstybės atsižadėjo turėtos ten kontrolės. JAV gerbia Amerikos žemynų valstijų nepriklausomumą, bet Europoj ir Azijoj mažųjų tautų laisvė nesaugi.

Vakarų Europa šiandien laisva, bet Rytų Europą valdo Maskvos diktatūra.

Beveik 30 metų praėjo, kai Rytų Europos mažosios valstybės neteko nepriklausomybės, o pasaulio galybės iki šiol nė pirštų nepajudino ten laisvei atstatyti. Hitleriui jos paskelbė karą, bet po karo leido Kremliui užimti jo vietą.

Šiandien tos valstybės, kuriom seniai turėjo būti duota laisvė, tebėra kalinamos. Pavyzdžiui, Baltijos valstybės — Lietuva, Latvija, Estija. Daug jų buvusių piliečių ar jų kilmės žmonių gyvena JAV-se ir nepaliauja šaukti pagalbos tom trim valstybėm. Jos buvo nepriklausomos nuo 1918 m. Po Antrojo pasaulinio karo Kremlius jas įjungė į Sovietų Sąjungą, o Lenkiją, Čekoslovakiją, Rytų Vokietiją, Vengriją ir Bulgariją laiko stipriais ryšiais prisirišęs.

Tautų apsisprendimo principas nebegerbiamas. Jeigu atsitiktinai ir iškeliamas protesto balsas, bet apčiuopiamų pastangų nedaroma minėtoms valstybėms laisvei atgauti.

Taigi, Rytų Europos tautoms yra atimta teisė pačioms apsispręsti. Kremlius kontroliuoja jų vyriausybes, Rusijos karo jėgos yra pasiruošusios sunaikinti ten bet kokį pasipriešinimą.

O kokia yra pasaulio nuomonė? Jei ilgas ir brangus karas yra kariaujamas Vietname jo apsisprendimo teisei apginti, tai kodėl pamirštama ta pati teisė Rytų Europos tautoms?

Daugiau kaip prieš 4 metus kongresas vienu balsu priėmė rezoliuciją, skatinančią prezidentą atkreipti pasaulio dėmesį Jungtinėse Tautose ir kitose tarptautinėse įstaigose į tai, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonėms atimta teisė apsispręsti, ir telkti pasaulio nuomonę, kad minėta teisė Baltijos valstybėms būtų atstatyta.

Šitos problemos sprendimas nereiškia karo. Reikia, kad Sovietų Sąjungos žmonės suprastų apsisprendimo teisės reikšmę. Nors jiems patiems ta teisė atimta, bet plačiai paplitusi pasaulio nuomonė tuo reikalu atneš vaisių. Tai neatsitiks per vieną naktį, bet galų gale Kremliaus valdovai pripažins, kad atėjo laikas atsisakyti valdžios, kurią jie paglemžė Rytų Europoje.

Primintina, kad Rusija buvo Hitlerio sąjungininkė Antrajam pasauliniam karui prasidedant, bet vėliau buvo išgelbėta nuo nacių užkariavimo, kai JAV įsikišo į karą ir kariavo kartu su Rusija. Po karo jokia kita valstybė nepagrobė svetimų teritorijų. Taikos sutarties tikslas buvo apsaugoti, kad jokia totalitarinė valdžia nepakartotų bet kurios formos agresijos, prieš kurią buvo vedamas karas. Deja, sovietai pagrobė Rytų Europą.

Atėjo laikas visam pasauliui reikalauti, kad apsisprendimo teisė būtų gerbiama ir kad visos Rytų Europos tautos turi būti laisvos ir joms būtų leista pasirinkti valdymosi tvarką.

Šitokių minčių pareikšta tame straipsnyje.

* * *

Toks šiandien retai viešai girdimas tiesos žodis, pasakytas visam kontinente plačiausiai skaitomo žurnalo, yra nepaprastos vertės. Į šį straipsnį turėtų atkreipti dėmesį ir mūsų veiksniai bei plačioji visuomenė ir bent laiškeliu padėkoti šiam garbingam straipsnio autoriui ir minėto žurnalo redaktoriui. Jo adresas yra:

Mr. David Lawrence,
Editor
U.S. News & World Report
2300 N Street
Washington, D.C. 20037

PAVOGĖ 15,334 AUTOMOBILIUS

Tai pernai Bostone įvykdytų automobilių vagysčių skaičius. Per 10 metų tas skaičius beveik patrigubėjo, nes 1961 m. tokių vagysčių tebuvo 5,663.

Daugiausia tų vagysčių įvykdo 15-19 metų jaunuoliai. Bet pasitaiko ir 9 metų automobilių vagišių.

Jų pavogtų automobilių policija per 2-4 paras suranda 92%, bet profesionalų įvykdytų automobilių vagysčių tepavyksta išaiškinti tik 7%. Mat, šie vagys automobilius perdažo, pakeičia jų motorų numerius ir juos parduoda nuvežę į Meksiką ar dar kitur.

Kaip atrodys Bažnyčia po 30 metų

Tokia antrašte straipsnį išspausdino Darbininkas kovo 12 ir 16 d. numeriuose. Jį parašė Observator slapyvardžiu prisidengęs asmuo. Kadangi Darbininkas yra leidžiamas ir prižiūrimas pranciškonų vieniuolių, tai manome, kad jie geriau gali numatyti ir katalikų bažnyčios ateitį, todėl norime ir Keleivio skaitytojus su to straipsnio pagrindinėm mintim supažindinti.

Observator tą ateitį pranašauja sąlyginiai: ji galės būti tokia, jeigu katalikų bažnyčioje atsiraujinimo procesas vyks ir toliau dabartine kryptimi.

Popiežius

Jo neberinks vieni kardinolai, užsidarę Vatikano rūmuose. Jį rinks vyskupai, bet kadangi jų yra keli tūkstančiai, tai jie popiežių rinks korespondenciniu būdu arba vyskupų išrinkti atstovai.

Bus pasibaigus taisyklė, kad popiežius turi būti italas.

Popiežius bus amžinas keliauninkas, todėl juo bus renkamas jaunas asmuo. Bus išspręstas jau šiandien keliamas, bet neturįs atsakymo, klausimas, ką daryti su popiežium, kai jis pasensta ar kai atsisako savo pareigų.

Popiežius vis daugiau keliaus, vis mažiau maldininkų plauks į Romą. Romos kurijos valdžia palaipsniui mažės ir neteks reikšmės, nes kraštų vyskupų konferencijos ir pavieniai vyskupai gaus daugiau valdžios. Bažnyčią valdys kiti asmenys, o popiežius sau pasiliks ganytojo ir mokytojo pareigą.

Dvasiškija

Vyskupai neturės savo rūmų, pastovios kanceliarijos, nes jie bus nuolatiniai savo vyskupijos parapijų laikytojai. Sumažėjus kunigų skaičiui, dažnai vyskupai talkins klebonams parapijose.

Kunigu bus vis mažiau ir mažiau.. Jie bus ir kitaip paruošti:

"Kunigai bus mokomi socialinių mokslų, marksizmo, evoliucionizmo, masių psichologijos, psichoanalizės, be to, praktiškų dalyku: kaip vairuoti automobilį, kaip vertinti filmus, kaip organizuoti masinius streikus ir pan. Dvasiniai dalykai, kaip malda, išpažintis, bus palikti kiekvieno asmeniškam apsisprendimui."

"Besirengia į kunigus gyvens mažomis grupėmis, ar net pavieniui, ir tvarkysis bei valdysis be jokių viršininkų ir auklėtojų. Studijų, kurias atliks pasaulinėse mokyklose, dali pašvęs mokslui, kita dali sportui ir darbui. Tuo laiku įsigys specialybę, kuri užtikrintų duoną. Būsimas kunigas bus paskendęs pasaulyje, kad jį pažintų, juo gyventų. Dėl to kunigas bus labai retai matomas ar randamas bažnyčioje. O ir tų bažnyčių liks maža. Dalis dabartinių bus lentomis užkaltais langais ir durimis, kitos liks atdaros turistų lankymui, kaip meno paminklai."

"Bus jau išsisprendęs šiandien toks aktualus kunigų celibato klausimas. Teorijoje jis liks katalikų Bažnyčioje, bet praktikoje jo beveik nebus."

Daugiau kunigų bus vadinamojo "pavėluoto pašaukimo". Daugelis jų bus senyvo amžiaus, našliai, jau išauginę ir aprūpinę savo šeimas.

Išnyks teritorinės parapijos. Jos virs asmeninėmis, išsivysčiusios iš dabar jau besiformuojančių vadinamų "brolijų celių". Jos bus daugiau skurdžiuose didmiesčių rajonuose, kartais pigių butų rajonuose, priemiesčių valkatų ir benamių laužuose.

"Tokios Bažnyčios bendruomenės bursis apie jų tarpe gyvenantį kunigą. O tasai kunigas ar vienuolis bei vienuolė niekuo nesiskirs nuo kitų: nei drabužiu, nei užsiėmimu... taip kunigų rasis kaimyniniame bute, darbe, įstaigoje, restorane padavėjų tarpe, cirke... O miesto centro viskuo pertekę turtuoliai bus palikti savo likimui. Pagaliau jie bus jau pamiršę tikėjimą ir bet kurias moralės normas, juoba religines pareigas".

Šventieji

"Ir 2000 metais dar vyks šventųjų skelbimas. Jie bus tikintiesiems pristatomi ne tiek kaip šventieji, kiek kaip krikščioniško gyvenimo pavyzdžiai".

Vienuoliai

"2000 metais bus išnykę dabartinio tipo vienuoliai ir vienuolynai. Ateityje vienuoliai ir vienuolės gyvens ne grupėmis savo namuose, bet įsimaišę į vargšų tarpą, be regulos, be viršininkų, kur savo gyvenimo pavyzdžiu liudys pasauliui Kristų ir jo skelbtąjį mokslą. Iki šiol vienuolijų sukaupti turtai, ištaigingi vienuolynai bus atiduoti vargšams gyventi arba kitiems bendruomenės reikalams. Tokio tipo vienuolių bus nedaug".

Išpažintis

2000 metais nebus panaikinta, bet pakeis formą.

"Kadangi jau pasikeitė Dievo supratimas — Dievas nėra baisus teisėjas, o tik mylintis tėvas, pasikeitė Eucharistijos supratimas — ne baisi paslaptis, o sielos maistas, pasikeitė nuodėmės ir kaltės supratimas, tad turi keistis ir išpažintis. Apie 2000 metus bus išnykę iš moralės kodekso nuodėmės de sexto, o atsiras naujos socialinio pobūdžio: prieš artimo meilę, prieš teisingumą. Jei seniau kaimietis ar darbininkas negalėjo saves apkaltinti neturėjęs meilės Afrikos ar Azijos badaujantiems, tai ateityje toksai trūkumas jau bus didelė nuodėmė."

"Kadangi ateityje nuodėmė bus vaizduojama ne kaip Dievo įžeidimas, jo įsakymų laužymas, o tik kaip atsisakymas bendrauti su Dievu ir išsiskyrimas iš Dievo tautos, išpažintis vis dažniau bus bendra, o ne asmeninė. Išnyks ir klausyklos su nepermatomais langeliais. Pranyks ir vadinamoji "dvasinė vadovybė", kuri būdavo atliekama išpažinties metu.."

KAS SKAITO DAUG, TAS DUONOS NEPRAŠO.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

Po Chicagos dangum

Neturime reikalingo vieneto

Į Draugo romano premijos įteikimo iškilmes iš Clevelando buvo atvykęs vyrų oktetas, kuriam vadovauja R. Babickas. Nors jis ir ne toks pajėgus, kaip New Yorko vyrai, bet publika juo gėrėjosi. O mes Chicagoje iki šiol neįstengėme sudaryti nors kvarteto iš senesnių ar jaunesnių dainininkų. Turime chorus, net operą, bet mažesnių vienetų, kuriuos būtų lengviau pakviesti scenoje pasirodyti, neturime. O jie būtų labai reikalingi.

Tą pačią dieną televizijoj pasirodė Pirmyn choro keli talentai, kalbėjo ir pats vadovas K. Steponavičius.

Kovo 27 ir 28 dienomis Marijos aukšt. mokyklos salėje Pirmyn choras pastatė operetę Šikšnosparnis. Malonu, kad Pirmyn choras atgijo ir jau turi 45 choristus.

W. Murphy rūpinasi pašto ženklu

Jau rašiau, kad per Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 53 metų sukakties minėjimą paprašiau kongresmaną W. Murphy rūpintis, kad Simas Kudirka būtų įamžintas JAV pašto ženkle. Jis mielai sutiko. Dabar jis praneša, kad tuo reikalu įteikęs paštų vyriausiam tvarkytojui prašymą.

Jis taip pat rūpinasi, kad S. Kudirkos vardu būtų pavadintas ir Vigilant laivas.

Ateina nauji talentai

Mes jų laukiame ir sulaukę džiaugiamės. Čia turime fotografijos srities žymų talentą — jėzuitą Kezį, kurio nuotraukų ir filmų paroda yra Jaunimo centre.

Buv. Lietuvos operos solistė Iz. Motekaitienė, kuri ilgus metus turi čia savo studiją, kovo 20 d. pristatė 3 lietuvaites studentų vertinimo komisijai Chicagos dailės meno rūmuose. Tai Aušra Baronaitytė, Vilija Kerelytė ir Dalia Petreikytė.

Yra Chicagoje ir daugiau studiju. Ir ten yra naujų talentų. Kita proga ir juos paminėsime.

Geras pasiūlymas

Sen. Pranas Savickas įneš mūsų valstijos senatan įstatymo sumanymą atsiklausti žmonių, ar jie nori savo apylinkėje pigių butų namu. Paremkime senatorių Savicką.

Bereikalingas triukšmas

Keleivy pirmiausia perskaičiau žinią, kad atsistatydino Veteranu S-gos Ramovės centro valdyba. Mes čia Chicagoje nieko apie tai nebuvome girdėję.

Reikalas toks. Pulk. K. Ališauskas parašė knygą "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės". Valdyba jam šitos teisės nepripažino ir patraukė garbės teisman. Teismas bylą sprendė ir pripažino K. Ališauskui minėtos knygos autoriaus teises. Tada centro valdyba atsistatydino.

Skelbiami rinkimai. Kandidatais vėl eina beveik tie patys senosios valdybos nariai. Tai kas čia per pokštas? Jei garbės teismas jus pripažino klydus ir atsistatydinote, tai kodėl vėl kandidatuojate? Kodėl neleidžiate naujiems žmonėms eiti to darbo dirbti?

Namų savininkų susirinkimas

Kovo 19 d. buvo Marquette Parko namų savininkų draugijos susirinkimas. Jame kalbėjo 13-tos apylinkės seniūnas (aldermanas) C. Stachuk ir 15-tos apylinkės — kun. F. Lawlor.. Vėliau atvyko ir dabartinio mero Daley varžovas Fredman. Jis rodė didelį mums palankumą, bet, jeigu ir tikėti jo nuoširdumu, vargu jis atstos Daley, kuris per 16 metų miestui yra daug gero padaręs.

Susirinkimo dalyviai pasigedo, kad nebuvo atėjęs nė vienas demokratas.

Jiems neduoda ramybės

Po Ameriką važinėjasi iš Omsko atvykęs sovietinių šokėjų sambūris. Žydai, lietuviai ir kt., protestuodami prieš sovietų valdžios vykdomą tautų naikinimą, pikietuoja šokėjus. Spauda, radijas ir televizija tai plačiai skelbė.

Kada čia taip padarys?

Lenkijos vyriausybė žada sugrąžinti 7,000 seniau nusavintų bažnyčių ir koplyčių buvusiose vokiečių srityse. Tikime, kad ir Lietuvoje okupantas gal pradės panašiai elgtis ir grąžins bažnyčias tiems, kurie jas statė. Gal ir Chicagoj kard. Cody atiduos lietuvių savivaldai Šv. Kazimiero kapines?

Dėl jų jau kelinti metai kovojama. Jos vertos 38 mil. dolerių. Kardinolas būtų jas tyliai į savo kišenę įsidėjęs, jeigu lietuviai nebūtų pakėlę tokio didelio triukšmo.

Būtų labai įdomu

Žydai privertė Kremlių daugiau žydų išleisti išvažiuoti. Jau yra išvažiavusių ir iš Lietuvos bei kitų Pabaltijo valstybių. Štai Leonidas Rigermanas, atvykęs į Chicagą, tūkstančiams žmonių papasakojo, kas dedasi už Geležinės uždangos. Jis pažymėjo, kad laisvojo pasaulio žmonių demonstracijos turi dideli atgarsį tenai. Dėl žydų smarkios reakcijos ir jis buvęs greičiau išleistas.

Ar negalėtų kuri nors mūsų organizacija surengti susitikimą su Rigermanu? Idomu būtų jo pasiklausyti.

Bus žurnalistų vadovybės rinkimai

Trejus metus Detroite veikusi Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdyba atsisakė kandidatuoti. Chicagoj esanti revizijos komisija sutiko vykdyti naujus rinkimus. Sudaromi kandidatų sąrašai, ir netrukus jie bus išsiųsti nariams.

Detroito vyrai dirbo daug. Garbė jiems. Tikėsime, kad ir naujoji valdyba bus veikli.

Bal. Brazdžionis

ATŽYMĖJO DR. J. VALAITĮ

Imigrantų tarnybos lyga Chicagoje kovo 30 d. Congress viešbuty iškilmingai pagerbė prof. dr. Joną Valaitį, Lutheran ligoninės patologą, kaip pasižymėjusį naująjį ateivį.

Prof. dr. Jonas Valaitis yra veiklus ir lietuvių tarpe. Jis yra Altos centro valdybos vicepirmininkas, Lietuvių Fondo gautojo pelno paskirstymo komisijos pirmininkas, o taip pat veiklus ir socialdemokratų tarpe.

LAIŠKAS IŠ HAWAJŲ

Gerbiamieji keleiviečiai,

Prieš dvi savaites man teko atsigulti ligoninėj ant kietos lentos. Trys specialistai ir pustuzinis slaugių, visi užsirišę burnas (gal, kad neatpažintum?), mane užmigdė, ir ką jie man darė per 6 valandas, nieko nemačiau ir iki šiol nežinau.

Iš ligoninės tik šiandien sugrįžęs namo, radau Jūsų laiškutį, kurio raginama mokėti prenumeratą, nes pageidaujate mane ir toliau turėti skaitytojų tarpe.

Užtikrinu, kad, kol tokie, kaip aukščiau minėjau, neužčiaups man burnos amžinai, nemanau su Keleiviu skirtis.

Čia įdedu $25 čekutį, kad laikraštis eitų kaip ėjęs.

Priimkite mūsų nuoširdžiausius linkėjimus,

Jūsų

A. Jenkins

* * *

PS. Iš laiško atrodo, kad drg. A. Jenkins nėra praradęs humoro. Tai reiškia, kad tie užrištomis burnomis specialistai yra grąžinę ir sveikatos, ir geros nuotaikos, ir dabar jis vėl galės džiaugtis gyvenimu ir dar ilgai ramiai savo d arže auginti lietuviškas daržoves.

Nuoširdus ačiū už laišką ir už čekį.

Red.

DETROIT, MICH.

"Ne kiekvienas Sibire šoka"

The Sunday News kovo 21 d. studentų demonstracijos Omsko šokėjų atvykimo proga aprašyme mini ir jos vadovo Roberto Selenio žodžius: "Ne kiekvienas Sibire šoka. Sibiras yra vieta, kur nuo 1941 m. deportuota 520,000 lietuvių, vieta, kur žmonės miršta badu".

Lokiai turi silpnas akis, bet labai gerą klausą ir uoslę.

Chicagos Cosmopolitan National banko prezidentas Donald Magers (viršuj kairėj) pasakoja laikraštininkams apie 6-7 mil. dol. išeikvojimą, gal būt didžiausią JAV bankų istorijoje.

Kas kaltas?

LAIŠKAS IŠ VOKIETIJOS

Vokietijos pirmoji televizijos programa kovo 20 d. norėjo išryškinti, kodėl 21 metų jaunuolis Šarūnas Veršelis turėjo kalėti 18 mėnesių. Tuo reikalu buvo apklausinėti jo draugai, motina, sesuo, mokytojai, meistrai ir jo draugė. Mums šis įvykis įdomus tuo, kad jame figuruoja lietuvis ir kad į ekrano šviesą pateko viena iš Vokietijos lietuvių socialinių problemų, apie kurias dėl gėdos tylima.

Šarūnas gimė 1950 metais Miunchene, Lietuvių pabėgėlių šeimoje. Gyveno barakuose. Jų aplinka nebuvo patraukli. Vienas Šarūno draugų papasakojo, kaip vieną rytą tuose barakuose lenkui kirviu perskelta galva. Žmogus su tokia galva išgulėjo visą naktį, tik kitą rytą buvo nuvežtas į ligoninę. Pasveiko, dabar vaikščioja nuplikęs su kirvio smūgio žaizdos pėdsakais.

Apie girtavimą ir muštynes barakuose nėra ka ir bekalbėti — tai nuolatiniai dalykai.

Šarūno šeimos gyvenimas liūdnas. Tėvas, praradęs gyvenimo tiksla, gėrė. Sūnui, motinos siunčiamam, dažnai reikėdavo tėvo ieškoti restoranuose. Ten ji suradęs, negalėjo greitai išeiti, nes tėvas jam "fundydavo" alaus.

Tėvas, grįžęs namo, norėdavo meilikautis su žmona, bet, šiai atsisakius, prasidėdavo barniai ir muštynės. Kadangi gyveno susigrūdę, vaikai visa tai turėdavo stebėti.

Vieną tragišką nuotyki papasakojo pats Šarūnas. Kartą po barnių tėvas išsiėmė kišeninį peiliuką ir, pridėjęs jį prie motinos gerklės, norėjo ją papiauti. Šarūnas, gelbėdamas motiną, atsinešė ilgą duonai riekti peilį. Motina liko gyva, bet Šarūno santykiai su tėvu dar labiau pablogėjo.

Pradžios mokykloje Šarūnas vaizdavo amerikoną. Jis vilkėjo baltus amerikoniškus marškinius (berods Balfo), gyveno iliuzijomis, norėjo kaip nors pasprukti iš barnių aplinkos. Draugų neturėjo.

Motinos rūpesčiu jis buvo pasiųstas į Vasario 16 gimnaziją. Apie tą Šarūno gyvenimo laikotarpį televizijoj aiškino mokytojas kun. J. Dėdinas. Jo žodžiais, Šarūnas buvo gabus mokinys, bet labai vienišas. Jo geriausi draugai buvo gyvuliai ir paukščiai, kuriuos jis augino gimnazijos parke. Jam buvo didelis smūgis, kai tuos paukščius kiti nužudė. Nors Šarūnas buvo gabus, bet nesimokė, todėl turėjo apleisti gimnaziją be vidurinio išsilavinimo atestato.

Šarūnas grįžo į Miuncheną. Motina jau buvo apsigyvenusi pigiųjų butų namuose 2 kambarių bute. Jis pradėjo mokytis fotogfafo amato, kuriam jis nei gabumo, nei noro neturėjo. Netrukus jis susibarė su meistru ir kitais darbininkais ir ten nebegalėjo mokytis.

Tada ir prasidėjo jo spartus kelias į nusikaltimus. Jis nedirbo, valkiojosi, užsiaugino ilgus plaukus, gėrė. Buvo nekarta baustas už nedidelius nusikaltimus. Pagaliau jis Frankfurte surado lengvo elgesio mergaičių, kurios ji laikė, maitino ir aprengė. Jis buvo sučiuptas kaip prostitučių išlaikytojas ir nubaustas 18 mėnesių kalėti. Kalėjime jis neleido nukirpti savo ilgų plaukų, todėl turėjo nuogas sėdėti celėje, gaudamas tik kavos ir duonos.

Kaip iš paskutinio pasikalbėjimo su Šarūnu paaiškėjo, kalėjimas jį smarkiai paveikė. Jis, atrodo, suprato, kad savo elgesiu sugadino visa savo jaunystę. Motina aiškina, kad jis pasidaręs tvarkingas ir dabar rašąs romaną.

Romas E. Šileris

ST. PETERSBURG, FLA.

Koncertas klube

Kovo 14 d. Lietuvių klube buvo lietuvių liaudies dainų koncertas. Muz. P. Lingio vadovaujamas choras padainavo 12 dainų. Jos skambėjo gražiai. Po programos klubo direktorius ir Mazolienė klubo vardu dirigentui P. Lingiui įteikė didelę gėlių puokštę. Vėliau buvo vaišės dirigentui ir chorui, o svečiai patys vaišinosi. Miro Maro motelio savininkas ir Ed. Variakojis, vertindami choro ir jo dirigento pastangas šiame žemės kampelyje puoselėti lietuviška dainą, nuo savęs dar pridėjo stipresnio gėrimo, kad choristai galėtų praplauti išdžiūvusias burnas.

Dainų programos pranešėja buvo Karnienė, kuri savo pareigas labai gražiai atliko.

Mūsų kolonijoje yra ir jaunesnio amžiaus vyrų ir moterų. Malonu būtų, kad ir jie, kurie gali dainuoti, įsijungtų į chorą.

E.V.

PRAŠO ŽINIŲ APIE SOVIETŲ VYKDOMĄ TAUTŲ NAIKINIMĄ

Kaip jau buvo skelbta spaudoje, Lietuvos Tyrimo Institutas numato išleisti studiją apie sovietų bei nacių genocidą Lietuvoje. Tam darbui reikia turėti įmanomai daugiau davinių. Ypač trūksta gerai dokumentuotos medžiagos apie sovietų genocidą 1944-1953 metų laikotarpy tiek pačioje Lietuvoje, tiek Sibiro koncentracijos stovyklose.

Kad ir nedaug, bet yra atvykusių į laisvąjį pasaulį tiek buvusių Sibire, tiek ir iš okupuotos Lietuvos žmonių.

Visi prašomi atsiųsti Lietuvos Tyrimo Institutui žinių apie sovietų vykdytą genocidą (žmonių naikinimą) okupuotoje Lietuvoje, Sibire ar kitose Rusijos vietose.

Prašoma pateikti kankintų ar nužudytų asmenų: a) vardus bei pavardes, b) jei žinoma, jų amžių, c) jei imanoma, ir jų profesiją, d) iš kur jie kilę, e) jų kankinimo ar nužudymo vietą bei datą. Būtų naudinga gauti ir nuotrauku. Jei kuriose nors vietose buvo įvykdytos masinės žudynės, prašoma pateikti skaičius — vyrų, moterų, vaikų.

Nenorintieii nurodyti savo, kaip liudininko, pavardės, prašomi apie tai pažymėti. Tuo atveju bus panaudoti jų pateiktieji duomenys.

Giminės, pas kuriuos yra atvykusiu buvusių tremtinių ar asmenu iš okupuotos Lietuvos, prašomi talkininkauti — tiems atvykusiems padėti aprašyti buvusius genocido įvykius.

Visus aprašymus, liudijimus prašoma siųsti adresu:

Lithuanian Research Institute,
29 W. 57th St.
New York. N.Y. 10019.
USA

Institutas turi specialių anketų, kuriomis galima pasinaudoti.

(E)

Geri žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30,000 žodžių kaina $6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — $5.00.

Lietuviškai angliškas žodynas. Vilniaus Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina $7.00.

Ką tik gavome:

Už laisvą lietuvį, parašė kun. M. Valadka, 409 pls., kaina $5.00.

Mes valdysim pasaulį, L. Dovydėno atsiminimai, du tomai. I tomas 268 psl., II t. — 248 psl. Kiekvieno tomo kaina $4.00.

Geroji vasara, romanas, parašė Česlovas Grincevičius, 261 psl., kaina $5.00.

Radvila Perkūnas, istorinė pjesė, parašė Balys Sruoga, 130 psl., kaina $4.00.

Versmės ir verpetai, akimirkų - straipsnių rinkinys praeities ir artimų dienų aktualiais klausimais, parašė Bronys Raila, 351 psl., kaina $5.00.

Laumė Daumė, eiliuota pasaka vaikams, gausiai iliustruota, parašė Stasė Petersonienė, 63 psl., kaina $4.00.

Knygos jaunimui

ŠAUNUS PENKETUKAS, premijuota, gražiai išleista apysaka, tinka mokykliniam jaunimui, parašė J. Švaistas, kaina $3.

NARDŽIO PULKAS, apsakymėliai, parašė Balė Vaivorytė, 157 psl. kaina $2.00.

KREGŽDUTĖ, I dalis (vadovėlis), parašė A. Rinkūnas, 119 psl., kaina $2.75.

BALTASIS STUMBRAS, premijuota apysaka, parašė Gintarė Ivaškienė, 133 psl., kaina $3.60.

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl. kaina ..... $1.80.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina $1.80.

ŽAIŽARAS, D. Čibo pasaka mažiesiems, teisybė dideliems. Ados Sutkuvienės iliustracijos, 21 puslapis, kaina ..... $1.50.

GINTARĖLĖ, J. Narūnės iliustruota pasaka, 24 psl. kaina ..... $1.

Ta pati anglų kalba, .. $1.

Skaidrytė, Balės Vaivorykštės 5 scenos vaizdeliai, kaina $2.

Jonukas keliauja, pasaka, pagal Kanapnickienę parašė Jonas Valaitis, kaina $1.50.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

KOMUNISTŲ VADAS BARĖ LATVIUS

Sovietų Sąjungos komunistų partijos laikraštis Pravda išspausdino Latvijos komunistų partijos pirmojo sekretoriaus Augusto Vosso partijos suvažiavime pasakytos kalbos santrauką. Vossas rašo, kad yra žmonių, kurie priešinasi didelių įmonių statyboms dėl to, kad joms aptarnauti reikės įvežti nelatvių darbininkų iš kitur.

Kliūva ir latvių emigrantams Vakaruose. Jie, girdi, naudoją visokias priemones kyliui tarp latvių ir rusų įvaryti.

Vossas sako, kad reikią skirti didelio dėmesio ryšiams su didžiąja rusų tauta stiprinti. Komunistinė statyba reikalaujanti tampriausio Sovietų S-gos tautų politinio, ekonominio ir kultūrinio bendradarbiavimo, — sako Vossas.

Šia proga verta priminti, kad Latvijoje latviai besudaro jau tik 60% visų gyventojų, kad rusų joje jau yra 30%. Gyventojų prieauglio požiūriu Latvija yra paskutinėje vietoje, o mirimų — pirmoje.

Per paskutiniuosius 11 metų daugiau gimė negu mirė 114.000, o per tą patį laiką iš "didžiosios tėvynės" Latvijon atvažiavo 158,000. Vadinasi, nelatvių gyventojų skaičius vis auga, ir gal netrukus latviai savo tėvynėje bus mažuma. Dėl to tikrieji Latvijos patriotai ir yra susirūpinę, bet komunistų vadui dėl to galvos neskauda, ir jis iš peties smogia tuos, kurie visaip stengiasi, kad Latvija paliktų latviška, kad jos gyventojų dauguma būtų latviai.

JAUNIMAS KELIA RŪPESČIŲ

Šalia kitų neigiamybių, okup. Lietuvos spauda pastaruoju metu labiau susirūpinusi jaunimo laisvalaikiu. "Komj. Tiesoje" komjaunimo pareigūnas Žaliauskas nusiskundžia, kad Vilniuje gyvenąs jaunimas mažai domisi teatrais, kinais, spauda, knyga. Esą, 20 metų amžiaus jaunuolių tarpe dažnai gali išgirsti kalbant: "išgėriau", "neprisimenu, kaip grįžau į namus". Kreipia dėmesį jaunimas, gausiai lankąs kavines ar gatvėje vaikštąs su tranzistoriniais radijo aparatais.

Keliamas klausimas: kodėl **Vilniaus teatrų salės dažnai būna pustuštės**, ypač operos ir baleto teatro? Pasirodo, kad, apklausinėjus 250 Vilniaus jaunuolių, 85 net kelio nežino į operos ir baleto teatrą...

Dar paaiškėjo, kad jaunimas linkęs pažiūrėti detektyvinį filmą, paskaityti knygą apie tris muškietininkus. Jaunimas, paklaustas, kaip jis vertina teatro pastatymą, trumpai atsako: patiko, nepatiko... Tai, pasak laiško autoriaus, liudija apie jaunimo dvasinį bei mąstymo skurdumą.

Tačiau, kur glūdi to "dvasinio skurdumo" šaknys, žinoma, nepasakoma. Tas jaunimas, su tranzistoriais, nenoru lankyti ypatingai veikalus su propagandos šūkiais, polinkiu skaityti vakarietių knygas — atrodo, tuo būdu kelia maištą kaip tik prieš skurdžią, agitacijos persunktą aplinką. Tai kaip tik kelia nerimą partijoje, nes ir "Komj. Tiesa" pripažįsta, kad kultūros lobiais nesinaudoja "nemaža jaunimo dalis". Dėl to jau numatyta visa eilė straipsnių ir laiškų.

* * *

Paauglių auklėjimo, jų elgesio klausimai vis tebekvaršina ne tik Vilniaus, kitų miestų spaudos, bet ir mokyklų, teisingumo įstaigų galvas. Kaip tuos paauglius apsaugoti nuo nusikaltimų, vakarietiškos muzikos bei kitų pomėgių, kaip juos sudominti kultūros apraiškomis, svarbiausia, kaip juos paversti gerais komunistais? Tai klausimai, kuriuos iš dalies svarstė Vilniuje vasario mėn. vidury susirinkę jaunimo, valdžios, prokuratūros (draugė Krestinina...) ir kt. atstovai. "Komj. Tiesa" iškėlė kaikurias būdingesnes to pasitarimo mintis.

Vienas įdomesnių reiškinių: 1970 metais Lietuvos paaugliai sudarė 51 procentą darbininkų klasės papildymo. Tik kas ketvirtas buvo įsigijęs specialybę, o pagrindinė masė atėjo tiesiai iš mokyklos suolo. Antra, 36.2 procento paauglių nusikaltimų padaro tie, kurie dirba...

Keli žodžiai apie jaunimą ir meną: Vilniaus operos-baleto teatre ar filharmonijoje tematyti mergaitės, merginos, vedusiųjų poros. Berniukai tuo metu — gatvėje ar dar kažkur.

Apie ką kalbama komjaunimo susirinkimuose? Apie nario mokesčio mokėjimą, gamybos nesklandumus ir pan. Apie gamtą, grožį, romantiką, meną — labai retai.

(ELTA)

DAILĖS IR KULTŪROS BARUOSE

Vagos leidykla Vilniuje išleido muziejininko, menotyros specialisto, neseniai atšventusio 80 m. gimimo sukaktį, Pauliaus Galaunės knygą "Dailės ir kultūros baruose". Tai P. Galaunės 1912-1968 m. rašyti svarbesnieji straipsniai, apimantys įvairias Lietuvos kultūrinio gyvenimo sritis. Pabaigoje išspausdinta išsami P. Galaunės raštų bibliografija.

(E)

Lietuviai vergų stovykloje

Italijoje Romoj veikianti FERT spaudos agentūra panaudojo Elta-Press informacijas apie lietuvius Potmos stovykloje. Agentūra paskelbė šias lietuvių kalinių pavardes: Balio Gajausko, Petro Paltaroko, Algio Petrusevičiaus, Prano Skeiverio ir Paugaičio. 1969 m. gruodžio 18 d. stovyklos Potmoje pastate nr. 17 pasikorė Juozas Lankauskas, iškalėjęs 19 metų. Jis tuo metu buvo 56 metų amžiaus. Pranešta ir apie kito lietuvio, gimusio 1902 m., Jono Stankevičiaus mirtį.

Elta iš kitų, italų bei britų šaltinių, jau buvo paskelbusi žinią apie Potmoje pasikorusį lietuvį, tik anksčiau nebuvo žinoma jo pavardė.

(E)

Įamžino T. Ivanauską

Valdžia nutarė šitaip įamžinti žymiojo zoologo Tado Ivanausko atminimą: jo vardu pavadinti Kauno zoologijos muziejų, ant jo kapo Tabariškių kapinėse pastatyti paminklą, Kaune prie namo Janonio gatvėj nr. 9, kur T. Ivanauskas gyveno, prikalti memorialinę lentą.

Pagerbė V. Kuprevičių

Kaune gyvenančiam kompozitoriui Viktorui Kuprevičiui sausio 30 d. sukako 70 metų. Ta proga jam suteiktas nusipelniusio meno veikėjo vardas ir surengtas jo kūrinių koncertas.

Pietų Vietnamo kariai laukia, kada juos paims helikopteriai išvežti iš Laoso. Dabar vietnamiečiai jau apleido Laosą. Tas žygis labai nevienodai vertinamas.

Netekome gero draugo

MIRĖ AUG. TORMA

Kovo 12 d. Londone mirė Estijos nepaprastas pasiuntinys ir įgaliotas ministras D. Britanijoje Augustas Torma, paskutinis Baltijos valstybių to rango diplomatas Londone. Kiek seniau mirus Latvijos pasiuntiniui Zarinšui ir prieš 3 metus — Lietuvos pasiuntiniui B. K. Balučiui, visų trijų pasiuntinybių reikalus dabar tvarkys Charge d'Affaires titulu jaunesni diplomatai. Laukiama, kad Britanijos vyriausybė netrukus pripažins tokį vardą Estijos pasiuntinybės patarėjui Ernestui Saraperai.

Ministras A. Torma buvo gimęs 1895 m. vasario 19 d. Studijavo Petrogrado ir Tartu universitetuose teisę, o Pirmojo pasaulinio karo metu buvo pašauktas į rusų karinomenę. Revoliucijos metu įsijungė į Estijos laisvės kovotojus, o nuo 1919 m. kaip karininkas pradėjo diplomatinę karjerą. Jis buvo pirmasis Estijos karo attachė Kaune. Lietuvos laikinoje sostinėje jis išbuvo iki 1923 m. Per tą laiką gerai išmoko lietuvių kalbą, kurios neužmiršo ligi pat mirties.

Grįžęs į Taliną, A. Torma buvo kurį laiką užsienio reikalų ministro pavaduotojas ir nuolatinis Estijos delegatas Tautų Sąjungoje Ženevoje. Per paskutinius 36 metus jis buvo Estijos pasiuntinys D. Britanijoje. Čia jis pergyveno audringus Antrojo pasaulinio karo metus ir sovietų invaziją į jo tėvynę ir kaimyninius Baltijos kraštus.

Tuo tragišku laikotarpiu A. Torma buvo labai susidraugavęs su mūsų ministru Balučiu. Jie susitikdavo ir tardavosi visais mūsų kraštus liečiančiais klausimais. O tokių reikalų buvo begalės: reikėjo apsaugoti Baltijos valstybių turtą Vakaruose nuo sovietų kėsinimosi nusavinti, reikėjo rūpintis, kad Vakarų valstybės nepripažintų Baltijos valstybių užgrobimo. Pagaliau reikėjo kas nors daryti, kad Baltijos valstybių nepriklausomybė būtų atstatyta. A. Tormai pavyko išsaugoti Estijos pasiuntinybės namus, kuriuose ir šiandien yra ta pasiuntinybė. Jam taip pat pavyko iškovoti, kad Estijos prekybos laivynas nebūtų atiduotas rusams. Baltijos valstybių aukso fondų likimas, deja, buvo vienodas.

Šalia didelių gabumų diplomatinėje srityje, A. Torma pasižymėjo ir muzikoje. Per ilgus metus jis dirigavo estų chorui ir jam diriguodamas per Estijos nepriklausomybės šventę vasario 27 d. gavo širdies smūgį, nuo kurio ir mirė po dviejų savaičių ligoninėje. Tie lietuviai, kurie gyveno Londone karo metu, prisimena, kaip A. Torma lietuvių draugijoje grodavo ir dainuodavo lietuvių tautines dainas, kurias buvo išmokęs gyvendamas Kaune.

A. Tormos prisirišimas prie lietuvių tautos buvo nepaprastas. Jis domėjosi, kas vyksta Lietuvoje, ir iš visos širdies norėjo lietuvių tautai gero. Vos prieš mėnesį, per Vasario 16-sios minėjimą Lietuvių namuose, jis buvo sveikas, nors gal ir prislėgtas, kad šį kartą atėjo pas lietuvius be savo žmonos, kuri mirė praeitą vasarą. Pasakojo jis man apie savo jaunas dienas Parnu gimnazijoje, kada estai buvo rusifikuojami, mokyklose nebuvo mokoma estų kalbos. Jis buvo laimingesnis, jo gimnazijos direktorius leido gimnazistams mokytis savo kalbos. Kalbėjome ir apie estų laisvės kovas, kurias ir man teko matyti, nes tuo laiku teko gyventi Estijoje. Tuo laiku Estijos jaunimas, studentija, su jais kartu ir jaunas Torma iškovojo savo kraštui laisvę. Visas jų apsiginklavimas prieš bolševikų šarvuotus traukinius ir patrankas buvo — patriotizmas, ant rankovės juosta ir rankoje šautuvas.

Augustui Tormai mirus, Estija nustojo gabaus ir pasišventusio diplomato, o lietuviai — nuoširdaus draugo.

J. Vilčinskas

ATSISAKĖ 25.000 KUNIGŲ

JAV kunigų tarybų federacijos, kuri jungia 60% JAV Romos katalikų kunigų, gen. sekretorius kun. W. F. Graney sako, kad nuo 1963 metų iš 540,000 pasaulyje esančių kunigų 25,000 atsisakė kunigystės.

JAV-se vienas iš keturių kunigų yra nepatenkintas bažnyčios griežta tvarka ir todėl galvoja apie kunigystės metimą.

Ed Sullivanas nutraukia savo televizijos programą, kurią jis turėjo 23 metus. Viršuje jis 1950 metais, o apačioje dabar.

Paul McCartney su žmona. Jis gavo Grammy premiją už kūrvėlu daina "Let It Be".

LABAI ĮDOMŪS ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet įdomu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas atsiminimų knygas:

MES VALDYSIM PASAULĮ, parašė L. Dovydėnas, I tomas 268 psl., II tomas 248 psl. Kiekvieno tomo kaina $4.00.

GRĮZIMAS Į LAISVĘ, Stefanijos Rūkienės atsiminimų II-sis tomas, kaina kietais viršeliais $6.00.

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS, Juozo Strolios įdomūs 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl. kaina $2.00.

PASKUTINIS POSĖDIS Juozo Audėno atsiminimai 227 psl., kaina $4.00

KONTRŽVALGYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina $2.50.

Viktoras Biržiška, DĖL MŪSŲ SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais viršeliais $2.50, kietais—$3.75.

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais ..... $3.75.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina .....$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl. kaina $5.

SIAUBINGOS DIENOS 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapačinskas, 273 pusl. kaina $3

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina $2.00

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina $2.00

DIENOJANT, Kipro Bielinio, 464 psl., kaina....$2.00

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio, 592 puslapiai, kaina $2.00

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina $3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais $3.75, minkštais $2.50.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ ATSTATANT, Rapolo Skipičio, 440 puslapių kaina $5

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina $7.00.

GYVENIMO VINGIAIS dr. P. Kalvaitytės-Karvelienės, 360 psl., kaina ..$3.50

Prisiminimų fragmentai, parašė Kazys Musteikis, 126 psl., kaina minkštais viršeliais $2.50, kietais $3.15.

SIAURUOJU TAKELIU K. B. Kriaučiūno. 178 psl. kaina $2

ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIŪDŽIŲ, Petronėlės Liūdžiuvienės, 88 psl. kaina $1

KĄ LAUMĖS LĖMĖ (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orintaitės, 234 psl. kaina $3

Atsitiktinio kareivio užrašai, Jono Januškio atsiminimai iš Antrojo pasaulinio karo laikų Europoje, 127 psl., kaina $2.00.

Ar skaitytos?

Aitvarai ir giria, Jurgio Gliaudos romanas iš partizanų veiklos, 254 psl., kaina $4.50.

Nuo krivulės iki raketos, Lietuvos paštininkų atsiminimai, redagavo Antanas Gintneris, 538 psl., kaina — $5.00.

Nemunas teka per Atlantą, Vytauto Alanto 5 novelės, 263 psl., kaina minkštais viršeliais $3.00, kietais $3.50

Mūsų mažoji sesuo, Antano Vaičiulaičio apysaka, 104 psl., kaina minkštais viršeliais $2.50, kietais $3.00.

Dialogas su kraštu, Aki mirksnių kronikos, antra knyga, parašė Bronys Raila, 560 psl., įrišta, kaina $7.00.

Išdžiūvusi lanka, 18 novelių, parašė Aloyzas Baronas, 224 psl., kaina $4.50.

Elegiški Stepono Kolupailos niekintojai, parašė Ksaveras Kaunas, 52 psl., kaina $1.00.

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michelsonas, 127 psl., kaina $2.00.

Rugsėjo šeštadienis, premijuotas romanas, parašė Birutė Pūkelevičiūtė, 237 psl., kaina $5.00.

Gyvulių ūkis, George Orwel bolševikinės santvarkos satyra, 71 psl., kaina $1.00.

Chicagos istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais $10, minkštais — $8.

Numizmatika, parašė Jonas Karys, 340 psl. kaina — $15.00.

Tiesiant kelią Lietuvos nepriklausomybei, Vaižganto straipsniai, 40 psl.. Kaina $1.00.

PATARIAMA ĮSIGYTI

šias K. Barėno knygas:

Tūboto gaidžio metai, premijuotas romanas, 438 psl., kaina minkštais viršeliais $3.15, kietais $3.75.

Atsitiktiniai susitikimai, 216 psl., kaina minkštais viršeliais $2.50.

10 knygų už $2

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistiškas istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Žemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Žalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Bliumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fišerio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, jų kaina $3.05, bet visos kartu parduodamos už $2.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA STASYS MICHELSONAS

— Labas rytas, tėve!

— O kodėl jis toks labas?

— Jis labas iš dalies dėl to, kad žiema oficialiai jau pasibaigė ir dabar turime jau pavasarį. Ar tėvas to nežinai?

— Jes, Maiki, dabar jau ir man smagiau po svietą pasidairyt. Aplankau senus savo frentus ir sužinau, apie ką jie kalba. Žinai, kad visiems rūpi klausimas, kada Amerika susikirs su Rusija. Jie teiraujasi, kaip tu rokuoji. Nu, tai koman, išvirozyk, ką tavo galvelė mislina.

— Aš, tėve, nemanau, kad mums būtų toks pavojus. Tokio karo nenori nei Amerika, nei Rusija; jos veda net ir derybas, kad galėtų nuo tokio pavojaus apsisaugoti.

— Tai tu rokuoji, kad pavojaus nėra?

— Karo pavojus vistiek yra, tėve. Karas gali kilti tarp Rusijos ir Kinijos.

— O dėl ko joms reikėtų peštis? Juk abidvi jas valdo komunistai, ar ne?

— Tai tiesa, tėve, bet juk konfliktas kyla ne tiek dėl komunizmo, kiek dėl nacionalizmo. Ir jis giliai įsišaknijęs.

— O ką reiškia nacionalizmas?

— Nacionalizmas reiškia tautiškumą, tėve. Pavyzdžiui, Hitleris ir Mussolinis ėjo nacionalizmo keliu. Tai yra vienos tautos neapykanta kitai tautai. Kiniečiai nekenčia rusų, o rusai nekenčia kiniečių. Prie tos neapykantos prisideda ir rasinis antagonizmas, nes kiniečiai priklauso geltonajai rasei, o rusai — baltajai. Bet svarbiausias tos neapykantos elementas yra ekonominis.

— Maiki, aš ir to nesuprantu.

— Gerai, tėve, aš galiu paaiškinti kitais žodžiais, bet tai užims truputį daugiau laiko.

— Laiko aš turiu plenti, Maki, galiu klausyt.

— Gerai, tėve, gerai. Kai aš sakau, kad kiniečių neapykantoje prieš rusus veikia ekonominis elementas, tai reiškia, kad rusai yra padarę kiniečių tautai ekonominių skriaudų. Galima pasakyti dar paprasčiau, būtent: rusai yra pasisavinę daug kiniečių žemės. Bet tai atsitiko ne dabar, todėl tos skriaudos pasidarė jau istorinėmis, ir praeitį atitaisyti nelengva.

— Ar negali pasakyt, kaip seniai tas atsitiko?

— Tiksliai pasakyti, kada pirmutinis rusas peržengė Kinijos sieną, nelengva, tėve, nes tais laikais aiškių sienų ir nebuvo. Rusijos imperija veržėsi į rytus per 300 metų su viršum, užimdama vis daugiau ir daugiau žemių. Dabar kiniečiai sako, kad daug tų žemių priklauso Kinijai, ir reikalauja, kad rusai iš jų pasitrauktų.

— Maik, čia mudu turėtume susitarti dėl jų pavadinimo. Tu sakai "kiniečiai", o aš sakau "čainiai". Nu, tai kaip juos vadinti iš tikrųjų?

— Juos reikia vadinti kiniečiais, nes jie Kinijos gyventojai.

— Olrait, tegu būna kiniečiai. Ale pasakyk, kodėl jie tik dabar susiprato? Kodėl jie tylėjo tada, kai maskoliai pradėjo brautis į jų kraštą?

— Tėvas turėtum žinoti, kad Kinija yra labai sena valstybė. Rašytinė jos istorija siekia 2205 metus prieš Kristų. Nuo to laiko tenai viešpatavo įvairių karalių dinastijos, ir buvo laikotarpių, kada jokio valdovo nebuvo. Ir dinastijoms keičiantis, keisdavosi krašto pavadinimai. Pavyzdžiui, viena dinastija vadinosi Kathai. Iš jos susidarė rusiškas tam kraštui pavadinimas Kitai. Šį pavadinimą rusai vartoja ir dabar.

— O kaip atsirado Čainijos vardas?

— Tikras to krašto vardas dabar yra China, tėve, bet anglai jį taria Čaina, o Amerikos lietuviai iš to garso daro žargoną Čainija.

— Tai kaip reikėtų sakyti?

— Rašyti ir sakyti reikėtų Chinija, bet lietuviai vartoja garsą "k" dėl to, kad "ch" garso mūsų kalboje nėra.

— Bet pasakyk, kaip atsirado vardas Chinija?

— Seniau, tėve, tas kraštas vadinosi visaip: Sin, Chin, Sinos, Kathai ir Chinas. Matyt, kad iš to ir pasidarė Chinija. Bet patys kiniečiai ir šiandien tebevartoja Sin. Amerikiečių spauda jį vartoja tokiais atvejais, kaip chino-rusų ginčas, rašo: sino-russian controversy.

— Bet tai neparodo, Maiki, kodėl tie čainiai ar kiniečiai tokie apsileidę, kodėl jie nesukilo prieš ruskius seniau?

— Sukilti jie sukildavo, tėve, bet buvo neorganizuoti, ir jų sukilimai pasibaigdavo pralaimėjimu. Sukilimai duodavo tik progos svetimiems veržtis "tvarkos daryti" ir dar daugiau juos apiplėšti. Juos plėšė ir išnaudojo ne tik rusai, bet ir kiti: anglai, prancūzai, vokiečiai, bet už visus daugiausia japonai. Kinija gausiausia tauta, su milionais gyventojų, bet niekam negalėjo atsispirti.

— Tai kaip ji pasidarė dabar tokia karinga?

— Revoliucija ją sucementavo, tėve. Jeigu revoliucija tautai pasiseka, tauta visada sustiprėja. Nuo Prancūzų revoliucijos praėjo jau 170 metų, o pasaulis ir šiandien apie ją kalba. Kodėl? Todėl, kad revoliucija iškėlė prancūzų tautą viršum visos Europos. Ir valstybės, kurios stengėsi ją nuslopinti, pačios buvo sutriuškintos. Rusija yra kitas pavyzdys, Kinija trečias. Kad ir didelė, gausi tauta, bet iki revoliucijos Kinija buvo tik skuduras kitiems kojas šluostyt. O dabar, per keletą metų, apsivalė nuo japonų okupacijos, išvijo kolonistus ir kalba jau apie pasaulio užkariavimą, gamina atomines bombas ir reikalauja grąžinimo žemių, kurias Rusijos carai buvo pasiglemžę prieš kelis šimtus metų.

— Nu, o kaip bus, Maiki, jeigu ruskiai atsisakys tas žemes grąžinti?

— Aš jau sakiau, tėve, kas gali būt. Galės kilti karas.

— Žinai, Maiki, čia gali būt labai cekava istorija, ale, va, mano pypkė jau užgeso, tai turiu ugnies paieškoti. Kita savaitę tu man šitą istoriją pabaigsi. Ar pabaigsi?

— Pabaigsiu, tėve.

— Nu, tai dabar gudbai.

Lietuva pasaulio audroje

Trumpas Lietuvos nepriklausomybės laikotarpis tarptautiniame valstybių vardyne paliko amžiną atminimą, o tragiškas Lietuvos likimas daugeliui diplomatų ir žurnalistų davė pagrindo netikėti sovietų sutartims, tvirtinimams, užtikrinimams, ar net leido numatyti taip pat ir kitiems gresiantį pavojų. Tuo būdu nors Lietuva nėra didelė, bet jos smurtiškas užgrobimas ir atviras išprievartavimas sovietiškų rinkimų ir teroro pagalba iškėlė viešumon svarbius tarptautinius klausimus visoms valstybėms, kurie laikas nuo laiko vis iškyla visu griežtumu.

Visi žinome Stalino-Hitlerio sutartį, bet retas kuris prisimena Brest - Litovsko (Lietuvos Brastos) taiką, kuri yra labai įdomi palyginti su vėlesniais įvykiais.

Tuomet Vokietija reikalavo iš Lenino atsilyginti už suteiktą pagalbą ir diktavo taikos sąlygas. Kaip žinome, Leninas buvo vokiečių agentas: jis dar 1915 m. rugsėjo mėn. Šveicarijoje pasirašė dokumentą, kurį perdavė Keskula, kad, bolševikams paėmus valdžią Rusijoje, jie tuoj pat pasirašys taiką su Vokietija, be reparacijų, leis sukurti nepriklausomas buferines valstybes ir t.t. Dabar jam atėjo laikas išpirkti pasirašytą vekselį.

Įvykus bolševikų revoliucijai, jau 1917 m. lapkričio 28 d. paskelbiamos paliaubos tarp bolševikų ir vokiečių. 1917 m. gruodžio 3 d. prasideda taikos derybos, bet Trockis, norėdamas laimėti laiko (tikėdamas, kad įvyks revoliucija vokiečių kariuomenėje), paskelbia, jog taika turi būti "be aneksijų ir kontribucijų", jeigu su tuo sutiks Vakarų valstybės. Laukiant tų valstybių atsakymo, buvo padaryta derybų pertrauka nuo 1917 m. gruodžio 25 d. iki 1918 m. sausio 4 d. Vakarai atsisakė Trockio pasiūlymą svarstyti.

Vokietija ir Austrija pareikalavo, kad Rusija atsisakytų Lenkijos, Lietuvos, Ukrainos, Kuržemės, dalies Gudijos. 1918 m. sausio 15 d. Trockis važiuoja Petrogradan pasitarti su Leninu. Sausio 28 d. vokiečiai pradeda atskiras derybas su Ukrainos Taryba, ir, Trockiui sugrįžus sausio 30 d., vokiečių reikalavimai buvo žymiai didesni. Vasario 9 d. vokiečiai paskelbia pasirašytą sutartį su Ukraina ir pareikalauja, kad bolševikai sutartį pripažintų. Vokiečiai taip pat turi Lietuvos Tarybos nutarimą. Trockis nenori pripažinti Baltijos valstybių ir reikalauja tuose kraštuose plebiscito. Vasario 10 d. Trockis paskelbia "nei taika, nei karas" šūkį, viską metęs vėl išvažiuoja Petrogradan ir atsisako užsienio reikalų komisaro pareigų.

1917 m. vasario 17 d. Vokietija vėl pradeda karo veiksmus prieš Rusiją ir visu frontu žygiuoja pirmyn. Leninas vasario 18 d. įsako telegrafuoti vokiečiams, kad priimamos bet kokios taikos sąlygos, bet vokiečiai reikalauja dokumento ir vasario 22 d. pastato naujas sąlygas: nepriklausomos Ukraina, Lenkija, Lietuva, visa Latvija, Estija, Suomija; Turkija turi gauti Užkaukazį su Karso, Ardahamo ir Baku miestais; be to, bolševikai turi sumokėti Vokietijai ir Austrijai 300 mil. aukso rublių už karo belaisvių repatriaciją. Sovietai taip pat turi sustabdyti komunistinę propagandą Vokietijoje ir Austrijoje, ir atsakymui duotos 48 valandos, o sutartis turi būti pasirašyta per tris dienas. 1918 m. vasario 24 d. bolševikai pranešė, kad sutinka su visais sutarties punktais, ir sutartis buvo pasirašyta 1918 m. kovo 3 d.

1918 m. liepos 6 d. bolševikams nužudžius Vokietijos ambasadorių Maskvoje grafą Mirbachą, jo pareigas laikinai ėjo pasiuntinybės sekretorius dr. Kurt Rietzleris, kuris 1915 m. pirmas kalbėjosi Berlyne su Helfand-Parvus dėl revoliucijos Rusijoje. Aukštą vietą užsienio reikalų ministerijoje dabar užėmė grafas Brockdorf-Rantzau, kuris kartu su Parvus paruošė pagrindinį planą bolševikų revoliucijai. Dabar jie už investuotus milionus Leninui finansuoti norėjo gauti milžinišką procentą. Jiems gera progą davė prasidėjęs Rusijoje pilietinis karas, kuris pareikalavo iš Vokietijos maisto, karo medžiagos ir, svarbiausia, karo patarėjų bei instruktorių. Už visa tai vokiečiai pareikalavo, ir sovietai sutiko. 1918 m. rugpiūčio mėn. papildyti Brest-Litovsko sutartį: bolševikai pasižada sumokėti Vokietijai 6 bilionus aukso markių, pasižada sudaryti išimtinai palankia prekybos sutartį ir leisti laisvą medžio eksportą.

Vokietijai pralaimėjus karą Vakaruose, jos sudaryta sutartis su komunistais 1918 m. rugpiūčio mėn. paskelbta negaliojančia, ir tolimesni Vokietijos-SSSR santykiai vystosi slaptai, ypač artimai bendradarbiaujant jų kariuomenėms ir karo pramonei. Tos sutarties oficialiu panaikinimu pasinaudodami, bolševikai pradėjo karo veiksmus prieš Ukrainą, Lenkiją, Lietuvą, Latviją, Estiją ir kt., bet greitai jų jėgos išsisėmė, ir jie buvo priversti sudaryti taikos sutartis, pripažįstant tų kraštų nepriklausomybę ir valstybių sienas.

Lietuva taip pat pasirašė taikos sutartį su SSSR 1920 m. liepos 12 d., o vėliau ir nepuolimo sutartį, bet, Stalino nuomone, tie kraštai esą nebuvę nepriklausomi. 1920 m. spalio 10 d. Stalinas rašė: "Vadinamų nepriklausomų Armenijos, Gruzijos, Lenkijos, Suomijos ir kt. vadinamoji nepriklausomybė yra tiktai išorinė apgaulė, kuri nuslepia tų kraštų vyriausybių (jeigu jūs man atleisite, pavadinant jas vyriausybėmis) pilną priklausomybę nuo tos ar kitos imperialistų grupės."

Taip pat verta pastebėti, kad 1920 m. sausio 12 d. Stalinas parašė laišką Leninui, kritikuodamas Lenino "Tautinio ir kolonialinio klausimo tezes", nes tame straipsnyje, esą, Lenino nenumatyta pereinamos formos įsijungti Sovietų Vokietijai, Vengrijai, Lenkijai, Rumunijai ir kt., nors Stalino pastangomis jau 1919 m. buvo įvestas SSSR pavadinimas, kuris reiškė visos eilės komunistinių valstybių sąjungą. Tas rodo, kad jau tuomet Stalinas svajojo apie sovietinį imperializmą. Leninas lengvai atsakė Stalinui, nes tai tebuvo taktikos klausimas.

Antras mūsų didelis kaimynas — Vokietija — taip pat išdidžiai žiūrėjo į mažas valstybes, apie ką rašo buvęs Vokietijos užsienio reikalų ministerijos aukštas valdininkas Ernst von Weizsaecker savo atsiminimuose:

"Net kuklios politinės teisės, kurios mums paliko po Versalio, buvo dažnai mums paneigiamos mūsų kaimynų, įskaitant dargi Lietuvą".

Tai jis rašo, turėdamas galvoje Klaipėda, bet taip ir kyšo vokiečio išdidi pažiūra, nors atsiminimai rašyti jau po Hitlerio katastrofos, kada iš Hitlerio tūkstančio metų Trečiojo Reicho teliko sąšlavų krūva... Šioje vietoje nesinori nė minėti poniškosios Lenkijos politikuojančių pulkininkų grobimo politikos, kurie susidėjo net su Hitleriu Čekoslovakijai likviduoti.

1934 m. rugsėjo mėn. Prancūzijos užsienio reikalų ministras Louis Barthou sudarė planą Rytų paktui, į kurį turėjo įeiti Vokietija, Sov. Rusija, Lenkija, Čekoslovakija, Lietuva, Latvija, Estija, ir Prancūzija garantuotų Sov. Rusijos vakarines sienas, o Sov. Rusija garantuotų Vokietijos rytų sienas. Iš to plano nieko neišėjo, nes Lenkija ir Vokietija pasisakė prieš tokį paktą. Bet Sov. Sąjunga 1934 m. rugsėjo 18 d. įstojo Tautų Sąjungon.

Laikina jėgų pusiausvyra Europoje buvo panaikinta, kai 1936 m. balandžio 6 d. Vokietija baigė įrengti sustiprinimus prie Reino. W. S. Churchillis rašė:

"Baltijos valstybės, Lenkija ir Čekoslovakija, su kuria turi būti sujungtos Jugoslavija, Rumunija, Austrija ir kaikurios kitos valstybės, yra stipriai paliestos tuo momentu, kada tas didelis sutvirtinimų darbas buvo atliktas."

(Bus daugiau)

Žinomas dainininkas ir trimitininkas Louis Armstrong, 70 m. amžiaus, kurį buvo ištikęs širdies priepuolis. Dabar jis sveiksta Beth Israel ligoninėje New Yorke.

— Mama, tėtė man sakė, kad mes esame kilę iš beždžionių. Argi tai teisybė?

— Nežinau, vaikeli, iš kur mes kilę, bet tavo tėvas tai visada atsisako mus supažindinti su savo giminėmis.

KOMUNISTŲ KONGRESE NEBUS STAIGMENŲ

Kovo 30 d. Maskvoje susirenka Sovietų S-gos komunistų partijos 24-tasis kongresas, į kurį atvyks 5.000 atstovų, o bus dar ir užsienio komunistų delegacijų.

Jam ruošiamasi jau iš anksto. 1971-1975 metų ekonominis planas buvo jau paskelbtas vasario 14 d., visose respublikose įvyko komunistų konferencijos, kuriose tas planas aptartas.

Tose konferencijose nieko nepaprasto nenutarta. Perrinkti visi sekretoriai, jų tarpe ir Lietuvos Antanas Sniečkus. Mažai pakeisti ir kiti aukštesnieji partijos pareigūnai.

Sovietinio gyvenimo stebėtojams tas duoda pagrindo daryti išvadą, kad ir visos Sovietų Sąjungos komunistų kongrese staigmenų nebus: jis pritars Brežnevo-Kosygino dabar vedamai linijai ir vėl paliks juos tose vietose.

Žinoma, tai nereiškia, kad komunistų tarpe nėra opozicijos. Skirtumų yra didelių, tik jie viešai nepasireiškia, nes valdančioji dauguma sugeba juos užslopinti.

Buvo laikas, kada ir komunistų kongresuose būdavo atvirai kalbama, bet, atėjus Stalinui, visi išdrįsusieji kitaip negu partijos viršūnė pagalvoti, buvo sulikviduoti. Todėl kongresuose būdavo tik užplojami vadovybės pasiūlymai ir keliamas į padanges "tėvas ir mokytojas" Stalinas.

Tik 20-tasis ir 22-rasis kongresai 1956 ir 1961 m. buvo įdomūs, nes ten Chruščiovas nuvainikavo Staliną. 23-čiasis kongresas, jau Brežnevui viešpataujant, buvo blankus. Toks pat, spėjama, būsiąs ir 24-tasis: susirinks, pritars partijos vidaus ir užsienio politikai ir palaimins dabartinę vadovybę, gal tik su mažomis pastabomis, ir toliau "karaliauti". Partijoje esantieji skirtumai bus lyginami už uždarų durų, partinei masei nedalyvaujant, nes komunistų partijoje nėra demokratijos.

Įsigykite ką tik išėjusią Jurgio Glaudos knygą

Simas

Joje beletristine forma pavaizduota Simo Kudirkos tragedija Vigilant laive. Tos knygos kaina 3.00. Ją galite gauti ir Keleivio administracijoje.

JAU IŠSPAUSDINTAS "KELEIVIO" 1971 METŲ

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina $1.50

(Jei kas mokestį siųs pašto ženklais, tai ne stambesniais kaip 10 centų vertės)

Visuomet "Keleivio" kalendorius buvo tikra enciklopedija — visokių naudingų žinių šaltinis. Toks bus ir šis kalendorius. Nesivėlinkite jį išsirašyti šiuo adresu:

KELEIVIS
636 E. Broadway
So. Boston, Mass. 02127

MOTERŲ SKYRIUS

AUGUSTINAS GRICIUS

Rami vietelė

Nusipirkau porą revolverių, šovinių dėžę, keletą peilių. Teiravaus, gal kas kulkosvaidį turi parduoti. Neparduoda, sako — aiškiai kariškas instrumentas. Paprastiems piliečiams netinka.

Na, neparduoda — tai neparduoda. Pamėginsiu šiemet vasaroti be kulkosvaidžio.

O be revolverio žmogus poilsio negali rasti. Ir kirvis visada turi būti po ranka. Iš praktikos žinau.

Pernai pasitarėm su žmonele.

— Taip ir taip, — sakome abu. — Žmogus — ne motociklas. Reikia poilsio, reikia kokioj ramioj vietelėj mėnesį padrybsoti. Šviežias pienas, laukų kvapas...

Vietelę pavyko rasti tiesiog rojišką. Prie upės, pamiškėje. Jokio bičiulio bala neatneš. Drąsiausiai gali banknotus dirbti, nė lapė nelos.

Apsigyvenom su žmonele ramioje vietelėje, iš džiaugsmo rankas triname.

Šeimininkas — taip pat geras žmogus, padeda įsitaisyti. Kalbus.

Lovą skolina ir sako:

— Čia, regis, blakių buvo. Bet dabar jau išnykusios. Visus metus svirne stovėjo. Pernykštis gyventojas kai mirė, tai mes ją į svirną išmetėm.

— O kodėl jis mirė? — paklausiau.

— Dėl niekų, — sako šeimininkas. — Mūsų miškuose retkarčiais neramu. Gal plėšikai, gal šiaip kokie padaužos. Apsigyveno čia pernykštis gyventojas. Dvi dienas išgyveno, džiaugėsi. Mat, poilsiui ramesnės vietos nerasi.. Trečią dieną išėjo į mišką pasivaikščioti. Grįžo praskelta galva. Rūbai nuvilkti, pinigai atimti. Iš ryto atsikėlėme, žiūrime — mūsų gyventojas sustiręs. Vadinasi, ar kraujo per daug nubėgo, ar šiaip nebeišlaikė.

Mudu su žmona pažvelgėme vienas į kitą.

— Tai čia baisu gyventi, — sako žmona.

— Nei baisu, nei ką, — nuramino šeimininkas. — Aš amžių baigiu nugyventi, o dar nieko neatsitiko. Kai einu kur, vis kirvį nešuosi. Ir namie kirvį po ranka laikau. O tėvuką, tiesa, pasmaugė. Iš ryto radome nebegyvą. Drabužiai, lašiniai išnešti.

Žmona pakabino ant gembės paltą. Pabandė, ar stipri.

— Nebijokit, neluš, — ramina gerasis šeimininkas. — Užpernai ant tos gembės pasikorė vienas vasarotojas. Buvo storas vyras, o gembė vis dėlto nelūžo.

Mano pakinkliuose sausgyslės sustingo. Žmona kertėje sudribo.

— Tai, ponai, matyti, jau bijote, — nustebo šeimininkas. — Negyvų žmonių nereikia bijoti. Kas yra miręs? Lavonas. Galima sakyti — mėšlas. Gyvų, tiesa, reikia kai kada vengti. Turime mes čia tokį kaimyną. Truputį mištelėjęs. Naktimis ateina su kuolu ir ima langus daužyti.. Jei kartais pajustumėte, kad langus vanoja, — rėkit. Aš tuoj jį sudorosiu.

— Kodėl tokį pavojingą beprotį laiko laisvą? — nustebau.

— Kad būtų labai neramus, tai gal reikėtų pririšti. O dabar... Tiesa, moterų nepraleidžia. Pernai viena vasarotoja ėjo grybauti, sutiko jį miške. Tuoj ją už gerklės prie žemės... Žinoma, miestietė — sutvėrimas silpnas. Gal per stipriai suėmė, o gal iš baimės pati per smarkiai atsigulė. Rado pusgyvę.

Žmona net suvaitojo.

— Aš čia nė vienos dienos nebūsiu, — rėkia žmona. — Jurgi, grįžkim namo.

— Te-te-te... O kur geriau rasi? — šaiposi šeimininkas. — Užtat kokia upė. Geresnės vietos nerasi. Žinoma, jei neatsargiai maudysies, gali ir paskęsti. Taip keli žmonės ir prilakė. Pabrenda iki kelių. Rodos, nieko, paženge žingsnį, o ten — kaip į šulinį. Ar koks sūkurys, ar kita koks kotas...

Klausomės šeimininko informacijų, braukiame šalta prakaitą — net malonu.

Šeimininkas apsižvalgė.

— Na, tai labos nakties, — atsisveikino ir išėjo.

Paskui grįžęs pridūrė:

— Kai gulsite į lovą, gerai apsižiūrėkite. Pernai čia tokia ponia gyveno. Labai jai ši vieta patiko. Vieną vakarą, eidama gulti, pakėlė antklodę, žiūri — vidury lovos gyvatė susiraičiusi. Kaip ji ten įlipo, kas ją ten atnešė — ir šiandien nežinome. Užmušėme. Šnypštė, biaurybė. Ir ilgumo gal koks metras.

(Iš Augustino Griciaus - Pivošos feljetonų rinkinio "Vyrai, nesijuokit!" Dauguma šių feljetonų yra parašyti dar nepriklausomos Lietuvos laikais.)

Edward Henry (kairėj) žiūri, kaip New Jersey senatorius William Musto bučiuoja jo žmoną, Edwardui New Jersey loterijoje 50 centų bilietu laimėjus 1 milioną dolerių. Henry telefono bendrovėje uždirba per metus $14,000. Jis žada ir toliau dirbti. Laimėta suma jam bus mokama kasmet po $50,000.

A. Baltakis

KOMPLIMENTAI

Jei kaklas grakštus
Ir skruostai išbalę,
Mes moteriai sakom:
"Tu mano gulbele!"

Jei glaustos, murkuoja,
Lipšni nematytai,
Mes moteriai sakom:
"Tu mano katyte!"

O jeigu darbšti ji
Be krašto, be galo,
Mes moteriai sakom:
"Tu mano bitele!"

Jei čiauška — žvirblelis,
Jei čiulba — lakštutė.
Tarsi pasamdyti
Epitetai budi.

O jeigu supykstam,
Jei ūpas sugenda,
Ir tąsyk lengvai mes
Žodelį surandam.

Žirafomis virsta
Grakštuolės gulbės.
Bitelė — bobše,
Kuriai rūpi tik bulvės.

Matyt, ir katytės
Prasti reikalai,
Jai sakom: "Na, ko
Lyg smala prisvilai!"

Jei čiauška: "Patauška!"
Dainuoja: "Ko bliauni!"
Ir karvės, ir ožkos
Bandom atkeliauna.

O moteris jaudinas,
Graužia nagus.
Jinai ne žvėris
Ir ne paukštis. Žmogus.

KAD GĖLĖS GREITAI NENUVYSTŲ

Norėdami kuo ilgiau gėrėtis nuskintų gėlių puokšte, prieš pamerkdami į vazą, turime atnaujinti stiebų piūvį.

Tai padaryti reikia aštriu peiliu, įmerkus gėles į vandenį, kad į stiebus nepatektų oro.. Jeigu norime gėles merkti į aukštą vazą, stiebus nupiauname įstrižai. Antraip gėlių kotai remsis į vazos dugną, ir vanduo sunkiai pateks į stiebus. O chrizantemų, alyvų, flioksų, rožių stiebelius būtina įpiauti arba padaužyti plaktuku.

Po to visas gėles porai valandų ar net visai nakčiai pamerkiame į šaltą vandenį (taip, kad apsemtų stiebus iki žiedų) ir tik paskiau merkiame į vazą. Lapus nuo kotų tiek, kiek jie yra vandenyje, reikia nuskabyti (lapai, būdami vandenyje, paspartina kotų gedimą).

Skinti primulių ir cineriju žiedai "poilsiui" merkiami į šiltą vandenį (35 laipsnių Celzijaus ar 95 Fahrenheito). Kad ilgiau nenuvystų pamerktas papartis, žydinčios hortezijos, aguonos, jų stiebelius reikia 10-15 sekundžių padeginti, kol apanglės galai. Tada išsiskiriančios sultys neužkimš piūvio, ir gėlė lengvai "gers" vandenį.

Vandenį vazoje reikia keisti kasdien, atnaujinti piūvį 1-2 cm. (½-1 col.) ir panardinant gėles "poilsiui" į vandenį, kaip aukščiau sakyta. Kad vanduo vazoje negestų, galima įberti keletą kristalėlių kalio permanganato arba gabalėlį medžio anglies.

Skintos tulpės išsilaikys dvigubai ilgiau, jeigu jas pamerksime ne į vandenį, o į 8% gliukozės (glucose) skiedinį. Daugelis skintų gėlių — rožės, chrizantemos— ilgiau nenuvysta, pamerktos cukraus tirpale (10 gramų, ar trečdalis uncijos vienam litrui, ar kvortai, vandens.). Begonijų lapus ir paparčius nakčiai pamerkti sūriame vandenyje (šaukštas druskos į dvi kvortas vandens).

NEW HAVEN, CONN.

Dvi lietuvaitės amerikiečių spaudoje

Vasario 28 d. New Haven Register išspausdino **Vaivos Vėbraitės** nuotrauką ir aprašė jos laimėjimus amerikiečių mokykloje. Būdama šešiolikos metų, ji šiemet baigs gimnaziją. Tai nepaprastų gabumų mergaitė, visą laiką išsilaikiusi pačių pirmųjų mokinių eilėse (Honor Society), neseniai gavus National Merit stipendiją. Be to, ji yra laimėjusi premijas ir atžymėjimus iš JAV mokytojų tarybos už išskirtinus rašinius (rašinys apie Putiną) ir literatūrą, algebrą ir biologiją. V. Vėbraitė dalyvavo Yale u-te 1969-70 metų Junior Science and Humanities simpoziume ir žada ten pat skaityti referatą iš savo bandymų. Pats paskutinis premijuotas jos rašinys — Betty Crocker Homemaker of Tommorow, kuris įgalina dalyvauti varžybose valstijos ir viso krašto ribose.

Vaiva nesiriboja vien amerikietiška mokykla. Ji, kiek sąlygos leidžia, labai gyvai reiškiasi ir lietuviškoje veikloje. Ji gerai moka lietuvių kalbą (kalba gražiu dzūkišku dialektu) ir yra viena iš geriausiųjų neakivaizdinio Lituanistinio Instituto Chicagoje studenčių. Ji yra paruošusi scenai du vaizdelius ir dvi puikias lietuviškos poezijos pynes.

Ši jaunuolė žada studijuoti biochemiją.

Vaivos iškilimui daug lėmė gera namų atmosfera. Ji yra dr. Juozo ir dr. Genovaitės Vėbrų vienturtė duktė, M. ir G. Židonių dukraitė, o dail. Lijolės Židonytės seserėčia.

* * *

IVORYTON, CONN., kovo 10 d. Old Saybrook Pictorial savaitraštis paskyrė savo laidos pirmąjį puslapį dailininkės **Dalios Ramanauskaitės** didelei nuotraukai, dviem kiek mažesnėm jos darbų nuotraukom ir aprašymui.

Laikraštis skelbia, kad jos darbų paroda yra atidaroma kovo 27 d. New Yorke. Allan Stone galerijoje, 48 E. 86th St.

Korespondentas pažymi, kad šios dailininkės plunksna ir rašalu paišytų paveikslų rinkinys — tokių daiktų, kaip bonkos, bonkų dugneliai, popieriniai maišai, kortos, — būsią taip pat populiarūs, kaip ir ankstyvesnėse parodose matyti dalykai: mašinų dalys, kosmetika ir kitų moderniško gyvenimo reikmenų eilė. Dailininkės pirmieji darbai buvę surrealistinio meno įtakoje, bet dabar, išsidirbusi savotišką stilių, ryškinanti kasdien mus supančių daiktų eleganciją.

Laikraštis primena, kad Dalia Ramanauskaitė draugams ir pieninkui yra žinoma kaip Mrs. Leo Jensen, kad su savo vyru, skulptoriumi, gyvenanti sename parduotuvės pastate, kuris perdirbtas į erdvų gyvenamąjį namą ir studiją..

Dalia yra Elenos (jau mirusios) ir Augusto Ramanauskų duktė, gimusi Lietuvoje, bet mokslus išėjusi šiame krašte. Ji baigė kolegiją ir įsigijo vidurinės mokyklos mokytojos profesiją, bet mokytojavo labai trumpai, nes visiškai pasišventė menui.

Albina Lipčienė

MOTERŲ "LAIMĖJIMAS"

Colorado gubernatorius pasirašė įstatymą, kuris panaikino draudimą moterims dirbti anglių kasyklose.

Taigi moterų lygių teisių sąjūdžio vadovės gali pasidžiaugti dar vienu "lygybės laimėjimu".

IR PINGVINAI "PASNINKAUJA"

Pingvinai (Pietų ašigalio srities paukščiai, turi sparnus, bet neskraido) 14 dienų "pasninkauja",— beveik nieko nelesa ir negeria. Visą tą laiką jie stovi vienoje vietoje. Mat, pingvino plunksnos iškrenta ne palaipsniui, o visos iš karto. "Pasninkaudamas" pingvinas stovi tarp iškritusių plunksnų ir laukia, kol išdygs naujos, nes "plikas" į šaltą vandenį eiti nedrįsta.

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siusti tiesiog šiuo adresu:

Dr. M. Šveikauskas, Attorney at Law.
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Pats būdamas teisininkas, su dideliu įdomumu visuomet seku Tamstos teisinius atsakymus spaudoje. Turiu pasakyti, kad Tamstos atsakymai yra itin logiški ir įdomūs.

Prieš kiek laiko skaičiau Tamstos patarimą žmonėms, turintiems giminių Lietuvoje. Tamsta tame patarime kalbėjai apie "trust". Nors tada ne pirmą kartą teko šį terminą išgirsti ir, rodosi, Tamsta kelis kartus apie tai esi rašiusi, tačiau turiu prisipažinti, kad man šis terminas yra visai nesuprantamas.

Kas iš esmės yra tasai "trust"? Žinau, kad daug žmonių laiko savo pinigus banke "in trust". Ar tai yra tas pats reikalas? Jei galėtumėt, būtų malonu išgirsti apie šią nepažįstamą sąvoką.

Teisininkas
N.Y.

Atsakymas

Mūsų teisėj, t. y. kontinentalinės Europos teisėj, tokia sąvoka kaip "trust" buvo nežinoma. "Common Law", t. y. anglo-saksų teisėj, ši dvilypė "turto valdymo" sąvoka yra labai dažnas ir kasdieninis reikalas. Europos kontinento teisės mokslininkai šią sąvoką savo raštuose apibūdina kaipo anglo-saksų teisės "schizophrenia" — atseit, — dvigubą asmenybę.

Anglo-saksų teisėj turtas gali būti vieno asmens arba asmenų grupės valdomas kito asmens arba asmenų grupės "labui" (benefit). Tokioj situacijoj valdantis, atseit, administruojantis, asmuo turi "legal title", o asmuo, kurio naudai turtas yra administruojamas, turi vadinamąjį "equitable title". Tokiu būdu administruojantis asmuo, nors ir turi "legal title", negali pasinaudoti pačiu turtu savo paties naudai. "Trust" ir vadinamasis "trustee" (patikėtinis) yra istatymų priežiūroje ir turi atlikti savo pareigas pagal griežtus įstatymų nustatytus štandartus. Jeigu jis to nepadaro, — jis gali būti "suinteresuotojo" asmens patraukiamas atsakomybėn..

Yra įvairių "trust" rūšių. Jų klasifikacija yra itin techniška. Niekas neturėtų bandyti sudaryti "trust" "naminiu būdu", nes pasėkos gali būti labai liūdnos: "trust" sudarančiojo asmens (settlor) norai gali būti visai kitaip interpretuojami ir pildomi, negu jis buvo numatęs, jei "trust" nebuvo tinkamai suredaguotas. Todėl svarbu, kad "trust" ir su juo susiję teisiniai reikalai būtų atliekami specialisto— advokato. Ypatingai tai yra svarbu vadinamuju "testamentary trusts" atveju, nes tada, kai "trust" yra vykdymo stadijoj, "trust" sudares asmuo jau nebegyvas, ir jis nebeišaiškins, ką jis turėjes galvoj sudarydamas "trust".

Tamstos minimas "savings bank trust" irgi yra savos rūšies trust. Ši rūšis yra savotiška ir įvairiose valstijose įvairiai traktuojama. (New Yorko valstijoje ši rūšis yra vadinama "Totten trust"). Tai yra informali nesudėtinga trust rūšis, į kuria teismai žiūri "nuolaidžiai". Kitos trust rūšys yra žymiai komplikuotesnės, ir sunku būtų jas čia išgvildenti.

Vietinės žinios

P. Brazaitis dar ligoninėje

Povilas Brazaitis po operacijos dar tebėra Miltono ligoninėje. Žada ją apleisti šią savaitę.

Vincas Anesta jau grįžo iš Carney ligoninės.

Prof. E. Kaminskas LB kultūros klube

Praeitą šeštadienį Bostono lietuvių kultūros klube kalbėjo Harvardo universiteto profesorius dr. Edvardas Kaminskas apie moderniosios biologijos atsiekimus raudonųjų kraujo ląstelių tyrime. Prelegentas, kiek tai įmanoma populiariai nupasakoti, ir žodžiu ir skaidrėm supažindino klausytojus su šių kraujo ląstelių forma, jų funkcijomis organizme ir su įvairiomis kraujo ligų apraiškomis, ypač vėžio sukeliamais kraujo ląstelių pakitimais.

Nors dr. E. Kaminskas yra jaunesniosios kartos atstovas ir mokslus išėjęs užsienyje, bet savo temą dėstė be priekaištų taisyklinga lietuvių kalba, nepritrūkdamas savo specialybės dalykams jokio lietuviško termino.

Į dr. E. Kaminsko mokslinius darbus yra atkreipę dėmesį net ir dabartiniai Lietuvos mokslininkai.

Iškilus religinės muzikos koncertas

Religinės muzikos koncertai nebuvo dažni ir Lietuvoje, o dar rečiau lietuvių menininkų pajėgomis jų surengiama čionykštėse mūsų kolonijose. Praeitą sekmadienį So. Bostono Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje toks koncertas buvo surengtas jungtinėmis lietuvių ir kitataučių jėgomis. Jo programą atliko Šv. Petro lietuvių parapijos choras, Arlingtono Filharmonijos choras, Berklee muzikos kolegijos ansamblis, Arlingtono Filharmonijos orkestro nariai, vargonų virtuozas Zenonas Nomeika, solistai Daiva Mongirdaitė - Richarson ir Benediktas Povilavičius. Koncerto dirigentas buvo komp. Jeronimas Kačinskas, o koncertmeisteris Edwin J. Carlson.

Programoje buvo J. S. Bacho, Cesar Francko ir Jeronimo Kačinsko kūriniai.

Tikėdamiesi platesnį muzikinį koncerto vertinimą išspausdinti kitame Keleivio numeryje, čia norime tik pastebėti, kad šis koncertas sutraukė pilnutėlę bažnyčią klausytojų ir programa bei jos atlikėjai buvo publikos priimti nepaprastai šiltai. Ypač didelio dėmesio susilaukė meistriškasis vargonininkas Zenonas Nomeika ir jo rankose, be Bacho preliudo ir Francko choralo, dar išskirtinai virtuoziškai nuskambėjęs Jeronimo Kačinsko kūrinys — Improvizacijos.

Po koncerto gausi publika menininkams karštai ir ilgai bažnyčioje plojo, o parapijos klebonas kun. A. Baltrušūnas tarė padėkos žodį. Tai buvo gražus modernių laikų ženklas, kuris senoviškąjį ir senoviškos bažnyčios lankytoją galėjo ir nustebinti.

Operavo E. Manomaitį

Inž. Eugenijui Manomaičiui Deaconess ligoninėje padaryta operacija. Linkime jam greičiau sveikam sugrįžti namo.

Bostono PARENGIMŲ KALENDORIUS

Balandžio 1 d. 8:30 val. vak. Jordan Hall Baltų d-jos koncertas. Programoje—pianistas Manigirdas Motekaitis.

* * *

Balandžio 4 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos III aukšto salėje Baltijos ir Žalgirio tuntų tradicinė Kaziuko mugė.

* * *

Balandžio 18 d. Lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo koncertas So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėj.

* * *

Balandžio 25 d. 3 val. po pietų Šv. Kazimiero parapijos salėje Brocktone Juliaus Gaidelio vadovaujamo parapijos choro koncertas.

Poezijos knygos

POEZIJOS PILNATIS, Bernardo Brazdžionio poezijos rinktinė, kurioje sutalpinti geriausieji visų jo išleistų knygų kūriniai. Puošnus leidinys, 592 psl., kaina $10.00.

Broliai balti aitvarai, Henriko Nagio eilėraščiai, Prano Gailiaus iliustruoti. 72 didelio formato puslapiai. puošniai išleista knyga, kaina $5.

Tau, sesute, Prano Lemberto gyvenimas, kūryba, prisiminimai, 269 psl., iliustruota, kaina minkštais viršeliais $3. kietais — $4.

Nemarioji žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuose, sudarė Alfonsas Tiruonis. 176 psl., kaina $5.00.

Po Dievo antspaudais, Vytauto Didžiojo godos. Leonardo Andriekaus eilėraščiai, dail. Telesforo Valiaus iliustruoti, 106 psl., kaina $3.00.

CHAPEL B., Algimantas Mackus, 64 psl., kaina $3

TĖVIŠKĖLĖ AS REGIU, Imsrys. 40 psl., kaina $1.-eilėraščiai, parašė Pranas

VAKARĖ BANGA, lyrika, Gražina Tulauskaitė. 127 psl., kaina $2.00.

AUKSINIAI RAGELIAI, lyrika, Pranas Naujokaitis, 64 psl., kaina $2.00.

EILĖRAŠČIŲ RINKINYS, Steponas Strazdas, 159 psl., kaina $2.50.

ŠERKŠNO SIDABRAS, M Vaitkus, 86 psl., kaina $1.50.

Poilsis ant laiptų, Vytauto Karoso eilėraščiai, 50 didelio formato puslapių, kaina $4.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys. 94 psl. kaina $2.

GĖLIŲ KALBĖJIMAS, Jonas Mekas, 32 psl., kaina $1.00.

Daugiau kaip pusė žemės gyventojų niekada nematė sniego.

PRAŠYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojus, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą neužmiršti paminėti ir senąjį.

Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj iš stoties WLYN, 1360 ki lociklų ir iš stoties FM 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gausnas ir Keleivis.

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jaučiant nuovargį.

REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam pasėkmes, arba grąžiname pinigus.

Siųskite $5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

CAMBRIDGE, MASS.

Aukos Altai

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukaktį minint, aukojo:

Vasyliūnų šeima $30.

Martišauskų šeima $20.

Po $10: kun. S. Saulėnas, V. Narkevičius, P. Narkevičius, J. Aneliauskas.

J. Malinauskų šeima $7.

Po $5: P. Baiga, B. Jakutis, K. Ribokas, L. Virbickas.

Po $2: A. Kopuola, P. Šidlauskaitė, S. Luinys, P. Strokienė, O. Kundrotienė, M. Saulynas, M. Zenevich, O. Mockevičiūtė, S. Panico.

Kiti aukojo po $1. Iš viso surinkta $145. Jie pasiusti Amerikos Lietuvių Tarybai.

SKANDALAS DĖL EGZAMINŲ

Japonijoje į medicinos mokyklas kandidatų yra 5-6 kartus daugiau, negu jos gali priimti. Medicinos studijuoti, atrodo, tegali patekti tik patys gabiausieji, bet neseniai paaiškėjo, kad ten yra patekusių ir už pinigus.

Nors egzaminų lapai dėl geresnės jų apsaugos yra spausdinami net kalėjimų spaustuvėse, bet apsukrūs vertelgos sugeba ir iš ten juos pavogti ir parduoti net už 10 mil. jenų (28,000).

Žinoma, tuos lapus nupirkti tegali turtingųjų tėvai, kurių vaikai ne visada yra gabiausi. Kai šita suktybė paaiškėjo, kilo didelis skandalas.

12 DIDŽIAUSIŲ UNIVERSITETŲ

New Yorko miesto universitetas turi 190,000 studentų. Kalifornijos universitetas — 106,412, Wisconsino — 67,874, Indianos — 58,566, New Yorko valstijos — 55,635, Marylando — 53, 975, Pennsylvanijos — 53, 209, Minnesotos — 51,247, Missouri — 46,966, Ohio — 46,074, S. Karolinos — 45, 001, Michigano — 44,092.

URUGVAJUS

Minėjome Vasario 16-ją

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 53-jų metų sukakties proga Lietuvos atstovybės tarnautojas Čibiras parašė straipsnelius dienraščiams El Dia ir La Magnana. Tik keista, kad jis rašo ne Vilnius, bet Vilno.

Kultūros draugijoje buvo iškilmingas susirinkimas, kuriame kalbėjo Lietuvos atstovas Anatolijus Grišonas, meninę programą atliko parapijos choras ir Atšalyno šokėjai.

Naujas daktaras

Nors čia maža lietuvių kolonija, bet vis dėlto turime ir aukštuosius mokslus baigusių. Štai neseniai Montevideo universitetą baigė ir gavo gydytojo diplomą Vytautas Bagurskas. Anksčiau tą patį universitetą yra baigę ir gydytojo diplomą gavę Adolfas Širvys ir Pranas Tamošaitis.

Yra baigusių ir kitas aukštąsias mokyklas. Apie pusė tuzino yra dantų gydytojų ir daugiau kaip tuziną turime ligoninėse ir sanatorijose dirbančių slaugių.

Jiems visiems tą specialųjį vidurinį ir aukštąjį mokslą baigti buvo nelengva.

Mažai vasarotojų

Labai svarbus Urugvajaus pajamų šaltinis yra turizmas. Čia yra daug labai gražių paplūdimių, kurie vasarą sutraukia daug vasarotojų. Jie atveža į kraštą nemažai svetimos valiutos. Bet ši vasara labai šalta, todėl ir turistų iš kitur mažai atvyko.

M. Krasiskas

Alice Crimmins, 31 m., kuri New Yorke teisiama už savo dviejų vaikų nužudymą.

SEKSAS PRIEŠ VEDYBAS

Buvęs Didž. Britanijos anglikonų bažnyčios Canterbury arkivyskupas Fisheris, 83 m. amžiaus, ką tik išėjusioje knygoje rašo, kad susižiedavusių lytiniai santykiai nelaikytini nepadoriais ir todėl leistini. Savo nuomonę arkivyskupas peremia šių dienų gyvenimo faktu: daugelis jaunų žmonių šiandien dėl įvairių priežasčių negali siekonų vienuolių, tai ma-

Paprastai giriame vieni kitus todėl, kad ir jie mus pagirtų

DOVANA VAIKAMS

Jūsų mažieji apsidžiaugs, gavę gražią Stasės Petersonienės eilėmis parašytą pasaką LAUMĖ DAUMĖ.

Knyga gausiai iliustruota, labai kieti viršeliai, kaina $4.00.

JUK NETURITE?

Petronėlės Orintaitės eiliuotos apysakos "Teofilė nuo Kražantės". Keleivio administracijoje ja galite gauti už $2.00.

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ, lietuvių dainynas. 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui, sudarė Juozas Žilevičius, kaina $4.50.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už $2.50 (sulankstomas) ir už $3.50 (sieninis).

Testamentai

Įsigykite teisininko P. Šulo parengtą leidinį **"Kaip sudaromi testamentai".** Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — $3.00

Ieškau gyvenimo draugės, kuri padėtų tvarkyti bizni. Amžius 35-55 metų, be vaikų. Foto nuotrauka — butinai. Paslaptis garantuota. Atsakysiu į rimtus laiškus. Siųsti adresu:

Keleivis, 636 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Perduoti L.K.P.V.

(13)

Laisvės Varpas

Lietuvių Radijo Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.

AM 1.430 KC ir FM 107.9 MC

Vedėjas PETRAS VIŠČINIS

173 Arthur St., Brockton. Mass. 02402. Tel. 586-7209

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiškų skyrių, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų išeivijos laikraštis, ieškąs naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se $8.00

Adresas:
7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

KELEIVIO prenumerata--gera dovana

Ar turite

POEZIJOS IR PROZOS keturių autorių plokštelę? Tai Pulgio Andriušio, Bernardo Brazdžionio, Antano Gustaičio ir Stasio Santvaro įkalbėta kūryba. Šių plokštelių dar galima gauti Keleivyje. Kaina $5. Paštu nesiuntinėjamos. Reikia atsiimti raštinėje Plokštelę neseniai išleido "Lietuvių Dienos".

Ekskursijos į Lietuva

Kaina 776.00

IŠVYKSTA IŠ BOSTONO:

BIRŽELIO 3, LIEPOS 14. RUGPIŪČIO 26.

Pagal naują INTURISTO potvarkį registracija birželio ir liepos mėnesių grupėms bus priimama tik iki 1971 m. BALANDŽIO 26 d.

Rugpiūčio grupei registracija priimama tik iki 1971 m. GEGUŽĖS 20 d.

Visos grupės bus lydimos patyrusių mūsų įstaigos tarnautojų.

NESIVĖLUOKITE — REGISTRUOKITĖS JAU DABAR!

Trans--Atlantic Travel Service

390 West Broadway,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

SLA ***SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE***

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA— jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo $100.00 iki $10.000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigus aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už $1,000.00 apdraudos tik $3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už $1.000.00 akcidentalės apdraudos mokestis $2.00 į metus

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

Baltų draugijos koncertas šį ketvirtadienį!

Šį ketvirtadienį, balandžio 1 d. 8:30 val. vak. Jordan Hall įvyksta Baltų draugijos koncertas, kurio programą atliks pianistas **Manigirdas Motekaitis,** svečias iš Chicagos.

Jis skambins lietuvių ir kitų pasaulinio vardo kompozitorių kūrinius. Muzikos kritikai pripažįsta, kad Manigirdo Motekaičio skambinimas yra tiesiog virtuoziškas, todėl reikia laukti, kad Bostono lietuviai pasinaudos šia reta proga jo pasiklausyti ir moraliniai parems savo jauną kylantį talentą.

Po koncerto Tautinės Sąjungos namuose So. Bostone rengiamas M. Motekaičiui priėmimas, į kurį taip pat visi kviečiami atsilankyti.

Šis koncertas yra jau paskutinis šiame sezone, o gal paskutinis ir iš viso, nes dėl nepakankamo lankytojų skaičiaus koncertai duoda nuostolių. Jei bostoniečiai parodytų šiais renginiais didesnį susidomėjimą, tai gal Baltų dr-ja dar ryžtųsi ir ateity tokius koncertus rengti. O jie per eilę metų davė

Baltų koncerto pianistas Manigirdas Motekaitis

progos pasirodyti kitataučiams daugeliui iškilių mūsų menininkų, sulaukusių didelio amerikiečių spaudos ir visuomenės dėmesio. Tie koncertai plačiai išgarsino ir aplamai pabaltiečių vardą.

Visi į KAZIUKO mugę!

Ateinantį sekmadienį, balandžio 4 d., So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos patalpose įvyks tradicinė **Kaziuko mugė.**

Čia bus galima rasti gražių audinių, medžio drožinių, stiklinių vabalų, keptų grybų ir kitų nuostabių dalykų.

Skautų mamytės pavaišins svečius skaniais pyragais, o jaunesnieji skautai jus nustebins savo menu, suvaidindami **Meškiuką Rudnosiuką.**

Mugės atidarymas 11:30 val. ryto, pietūs 12 val., o vaidinimas — 3:30 val po pietų.

Visi maloniai kviečiami į šią mugę atsilankyti ir praleisti linksmai sekmadienio popietę.

Baltijos ir Žalgirio Tuntai

Bus įdomus koncertas

Lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo koncerte balandžio 18 d. 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečiojo aukšto salėje programą atliks solistė **Gina Butkutė-Čapkauskienė** iš Montrealio ir **vyrų oktetas,** taip pat iš Montrealio, Kanados. Solistei ir oktetui akomponuos muz. **Rock,** kuri yra Aušros Vartų lietuvių parapijos vargonininkė ir tos parapijos choro vadovė.

Programa bus įvairi ir įdomi. Solistė atliks mūsų liaudies dainas, lietuvių kompozitorių kūrinius, ištraukas iš operų, o taip pat dainuos su vyrų oktetu.

Koncertas bus pradėtas komp. J. Gaidelio kūriniu "Mes žengiam".

Kai kultūriniai parengimai mūsuose vis retėja, reikėtų laukti daugiau dėmesio ir paramos iš visos mūsų visuomenės tiems, kurie dar nebijo aukštesnių užmojų. Koncerto proga leidžiama programos knygutė, į kurią bus įrašyti to koncerto garbės rėmėjai ir rėmėjai. Juos organizuoja A. Matjoška ir A. Andriulionis. Organizacijos, verslininkai, profesionalai ir visi kiti kviečiami šį koncertą paremti.

Koresp.

Stasį Griganavičių pagerbs gegužės 16 dieną

So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-ja savo buvusiam reikalų vedėjui pagerbti banketą ruošia gegužės 16 d.

St. Griganavičiaus pastangomis keltuvui įrengti fondui buvo surinkta $15,000.

Bedarbių net 7%

Vasario mėnesį Massachusetts valstijoje bedarbiai sudarė 7.3% visų dirbančiųjų. Tokio didelio nedarbo čia nebuvo nuo 1940 m.

Didžiausias procentas bedarbių yra New Bedforde, net 12.2%, Lowelly — 11.6 %. Pačiame Bostone bedarbių yra 80,000. Tai sudaro 5.6% visų dirbančiųjų.

Ypač daug darbo neteko avalynės, drabužių gaminimo, elektronikos ir tekstilės darbininkų.

Brangus šlamštas

Ar žinote, kiek Bostonui atsieina visokių siukšlių bei kitokio šlamšto išvežimas? Milionai! 1969 m. už tą darbą buvo sumokėta $4.52 mil., o pernai — $4.9 mil.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868
yra vienintelė oficiali įstaiga Worcestery, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nueina greitai ir tvarkingai.
Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje labai žemomis kainomis.
Vedėja B. Sviklienė

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnis
IPS DINIS OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTĖ
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
49 Church Street
E. Milton, Mass.
Atlieku visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamų namų ir biznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisoma laikrodžius ir papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

℞ The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ
Parduodame tiktai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Jei reik vaistų — eikit į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.
382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6620
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.
641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127
☐ Krosnies aptarnavimas
☐ Automatinis įpilimas
☐ Patogios mokėjimo sąlygos
☐ Pilnas šildymo įrengimas
Skambinkite
268-4662

South Boston Savings Bank
ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Skambinkite 268-2500
DABAR
už 90 dienų įspėjimo indėlius moka 5½ %
už visus kitus indėlius moka 5¼%
Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo prisk aitomi nuošimčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuoši mčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna ir adv. J. Grigalus. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš 210,000,000

Dažau ir Taisau
Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CG 5-5854

Flood Square Hardware Co.
Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH POSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumberiams
Visokie geležies daiktai

DRAUDIMO AGENTŪRA
Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis senu adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 Country Club Rd.
Newton Centre. Mass. 02159
Tel. 332-2645

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tet. 798-3347
Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, aprangos, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.
Taipogi tarpininkaujame pertam tikras įstaigas atsikviesti gimines čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

E. KARDELIENĖS DAINŲ PLOKŠTELĖ
Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbietos Kardelienės įdainuotų dainų ir arijų plokštelę. Kaina $6.00.
Paštu nesiunčiame.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
AND
TRAVEL INFORMATION
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS
siunčia betarpiškai
IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
ir kitus Rusijos okupuotus kraštus
Pristatymas greitas ir garantuotas
Prekės parduodamos nužemintomis kainomis. Numatoma, kad skarelių kainos pakils.
Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
o šeštadieniais
nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.
Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.
389 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

Trans-Atlantic Travel Service
DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA
Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikviesti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.
Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skarytes, lietpalčius, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja
Globe Parcel Service, Inc.
Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per
Podarogifts Inc. skyrių Bostone
Darbo valandos: Kasdien 9—5
Šeštadieniais 8—12
390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764
Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

Gana
nereikalingai eikvoti kurui alyvą
1971
Alyva kūrenamos
šilto oro krosnys
Rytdienos įrengimas
Savybės:
Produktingumas
Grožis
Ekonomija

Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burnerį, pūtėją, oro filtrą, termostatą, kontrolę ir darbą sujungti rūsy su vamzdžiais.
10 metų garantija.
$395.
Namams šildyti geriausias pirkinys

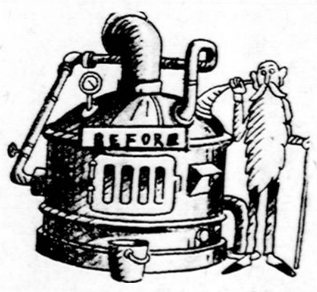

FUEL CHIEF
Oil Heating Equipment
Paskutinė modernaus alyva šildymo naujiena
FORTUNA FUEL Co.
Alyva šildymo specialistai
470 Adams Street, Quincy, Mass. 02169
Alyvos burnerio aptarnavimas ištisas 24 val. per dieną
Skambinti telefonu: 436-1204